

MAGYAR LAPOK

XIII. évfolyam, 108 (3554) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

Ujabb területnyerésre vezettek a magyar és német ellentámadások Kolomea térségében

Csapatunk bekerítették és megsemmisítették az arcvonalba helyenkint betört kisebb ellenséges harccsoportokat. Zavarójellegű volt a tegnapi esti ellenséges berepülés

A MTI jelenti: Folyó hó 12-én az esti órákban a Duna-Tisza közén és a Tiszától keletre levő légiterben több útvonalon több ellenséges gép délről északi irányban szállva, átrepülte az ország légiterét. Bombázásról eddig nem érkezett jelentés. Valószínűleg ugyanezen gépek 13-án, a kora hajnali órákban ugyanezen útvonalon északra déli irányban repültek át az ország légiterét. Az átrepülések zavarójellegűek voltak.

A 12-ik számú hadijelentés. (MTI) A Honvédezőkar főnöke közli: Kolomeától délnyugatra páncéloskötélek által támogatott bolsevista támadásokat vertünk vissza. A súlyos elhárítóharcokat igen jó eredménnyel támogatták a német páncéltörő repülőkötelékek. A saját arcvonalba helyenként betört kisebb ellenséges harccsoportokat bekerítettünk, majd megsemmisítettük. A német és magyar kötelékek sikeres elhárítóharcok után ellentámadásra indultak és az ellenséget készenléti állásaikból kivette, újabb területsávokat foglaltak el. Az arcvonal többi szakaszán a bolsevisták helyi jelentőségű támadásokkal kísérleteztek, amelyek már zárótűzünkben összeomlottak.

Német lap a magyar honvéd sikereiről

Bécsből jelentik: (MTI) A „Wiener Neueste Nachrichten” a magyar honvéd sikerei címmel a következőket jelenti: Bohordicin helység megrohanásait az oda benyomuló honvéddadosztály nem kevesebb, mint 9 páncéltörőgéppel, 10 páncéltörő puskát, valamint 12 nehéz és 24 könnyű géppuskát zsákmányolt. A nagyobb mennyiségű zsákmányolt kézi fegyverek között volt még 92 géppisztoly és célzóátíróval ellátott nehéz újfajta puska. — Egy magyar légvédelmi üteg az ottinai harcokban 4 légvédelmi ágyúval, amelyek közül kettő a harcok során használhatatlanná vált, három nap alatt 8 ellenséges repülőgépet lőtt le. A honvéd légvédelmi üregeknek ezek a sikerei annál figyelemreméltóbbak, mert a magyar légvédelmi üregek mind a 8 repülőgépet — vadász- és harc-repülőgépeket vegyesen — célzókézüdek használata nélkül lőtték le.

Ellenségeink győzelmének elősegítésére szólít fel az angol szász-szovjet ultimátum

London. (MTI.) A Reuter Iroda jelenti: A brit külügyi hivatal, az Egyesült Államok és a Szovjet kormányával egyidőben, pénteken ezt a nyilatkozatot tette közzé:

— A magyar nép, vezetői végzetes politikájának eredményeképpen, lealázó német megszállás alatt nyög. Románia még mindig a nácihoz van kötve olyan háborúban, amely saját népének pusztulásához vezet. Bulgária és Finnország kormányai Németország szolgálatába álltak és tovább folytatják a háborút Németország oldalán. Nagybritánia, a Szovjetunió és az Egyesült Államok kormányai fontosnak tartják, hogy ezek a népek számotvessenek a következő tényekkel:

— A tengely csatlósállamai, úgymint Magyarország, Románia, Bulgária és Finnország, bár jól tudják, hogy a náci döntő veresége elkerülhetetlen és bár ki kívánják lépni a háborúból, lényegileg jelenlegi politikájukkal és viselkedésükkel hozzájárulnak a német hadigépezet erősítéséhez.

2. Az említett nemzeteknek még ha-

talmukban van, hogy kilépjenek a háborúból, elhagyják a Németországgal való együttműködést és az összes lehető eszközzel ellenálljanak a nácioknak. Ezáltal megrövidítenék az európai háború idejét, csökkentenék saját áldozataikat és hozzájárulnának a szövetséges győzelemhez.

3. Nem vonhatják ki magukat az alól a felelősség alól, hogy Németország mellett résztvettek a háborúban. Minél tovább folytatják a háborút Németországgal együttműködve, annál végzetesebbek lesznek a rájuk váró következmények és annál szigorubbak lesznek a rájuk kiszabandó feltételek.

4. Dönteniök kell, vajjon folytatni akarják-e jelenlegi reménytelen és veszteséges politikájukat, akadályozva a szövetségesek győzelmét, vagy pedig, most, amikor még lenne idejük, már hozzá-

Jaross belügyminiszter:

„Nem akarok többé félve topogó, alázattól görnyedő kisembereket látni a közhivatalok előtt”

Rimaszombat. (MTI) Jaross Andor belügyminiszter, Farkas Attila Gömör és Kishont megye főispánjának beiktatásán beszédet mondott.

A politikai egység azt jelenti, — mondotta többek között — hogy elismerem, hogy adott pillanatban annak történelmi feladatnak a megoldására, amely erre a nemzedékre hárul, ez a politikai gondolat és annak szövege alkalmas. Ha fegyelmezett tagja vagyok ennek a nemzetnek, akkor egyén és egy szűkebb körből származó politikai vágyaimat alárendelem a nagyobb sikot átfogó nemzeti parancsnak. Mi, akik igen nehéz történelmi pillanatban vettük át az ország vezetését, ilyen politikai egység érdekében kívánunk közreműködni és ilyen politikai egységet kívánunk megteremtteni. Ez a kormány — folytatta a miniszter — vállalta és kellett hogy vállalja a magyar nemzeti szocializmus szolgálatát, mert a nemzeti szocialista gondolat síkján tudja átformálni az ország mai társadalmi rendjét és tudja erőssé tenni az országot a jövő feladatainak elvégzésére. Amikor a magyar nemzeti szocializmus jegyében és értelmében

vállaljuk ezt a programot, akkor nem vagyunk egyidejűen ellenfele senkinek ebben az országban. A korszerű nacionalizmusnak az életformája, ahogyan a német népet is keményen és erőssé tette, véget fog vetni nálunk is az elpuhult polgári gondolatnak és helyet fog adni a szociális fe-

lelősség érzésétől áthatott magyar nemzeti szocializmusnak, mely nem kópiaja a németnek. Aki abban a hitben él, hogy mi talán megfelelünk a magyarság történelmi céljairól és lelkiünkben elmosódott a nemzeti szabadságharcok hőseinek képe, súlyosan téved.

„A mi nemzeti szocializmusunkban benne gyökerezik a magyar történelmi hagyományok tisztelete”

A mi politikai hitvallásunkban és a mi nemzeti szocializmusunkban mélyen benngyökerezik a magyar történelmi hagyományok tisztelete, benne gyökereznek a jó magyar tulajdonságok és talán a magyar hibák is, amelyeket kiküszöbölni éppen ennek a generációnak lesz a feladata. En a magam részéről mostani hivatalbalépéssel politikai célkitűzéseimet ugyan ott fogom szolgálni, ahol azokat 1940-ben abban kellett hagynom. Azt akarom és a kezemben lévő hatalom erejében meg is fogom valósítani, hogy minden hivatalos iróasztal

mellé új létkör költözködjék be. Nem akarom többé azt látni, hogy félretopogó, alázattól görnyedő kisemberek zavárdokoljanak a városba és úgy érezzék magukat, mintha idegen légkörben volnának. Mindenkinnek, aki hivatali hatalmát gyakorolja és aki tulajdonképpen a nemzet szolgálja, ahogyan magamat is csak a nemzet szolgájának tekintem tudnia kell azt, hogy egymásért teljesíteniük szolgálatot. A tekintélyt csak a tudás és a felkészültség biztosíthatja. A becsületes emberszeretet hasson át hivatalnokot a kisémberről való érint-

akarnak-e járulni a szövetségesek elkerülhetetlen győzelméhez?
A Washingtonban kiadott nyilatkozat azonos a brit külügyi hivatal közleményével.

Szlovák államférfiak Hitlernél

Pozsony. (MTI.) A Gardista és a Slovenska Pravda jelentése szerint Hitler meghívására május 12-én megjelent a vezéri főhadiszálláson Tiso szlovák államelnök, továbbá Tuka miniszterelnök és külügyminiszter. Csatlós nemzetvédelmi miniszter és kíséretük. A tanácskozásban résztvett Ribbentrop birodalmi külügyminiszter, valamint a vezéri főhadiszállás legmagasabbrangú tisztjei.

Vezérezredessé nevezte ki a Kormányzó vitéz Vörös altábornagyot

A MTI jelenti: A Kormányzó Ur vitéz Vörös altábornagynak ezt a legfelsőbb kéziratot küldte:

„Kedves vitéz nemes Vörös tábornagy! Kinevezem 1944 május 10-ével 1943 aug. 1-i ranggal 4-es rangszámmal, vitéz nemes Dálnoky Miklós Béla vezérezredes utáni rangállással a m. kir. honvédség első állománycsoportjában a tábornokok között vezérezredessé. Kelt Budapesten, 1944. május 10-ik napján. Horthy.

Mozik műsora:

APOLLÓ: Forgószél.
BELVÁROSI: Benedek ház.
CASINO: Bécsi vér.
KORONA: Cifranymorúság.

kezésben. Ma az a helyzet, hogy alapvető szociális törvényeket hiányosunk. Ma, amikor történelmi lázban kell élnünk, bizonyos mértékben igen tragikus, hogy egyidejűleg kell megvédeni az országot hatalmas ellenséggel szemben és egyidőben kell azokat a szociális mulasztásokat pótolnunk és jóvátennünk, amelyekre jövőnk érdekében feltétlenül szükségünk van. A mai nemzedéknek történelmi

HÉTFŐN május 15-én

ÁRKOSSY CIPŐÜZLET

(volt Reichard üzlet) Rákóczi-ut 4. szám

ARUSITAS csak keddtől

ünnepélyes megnyitása

feladatot kell megvalósítani. Nekünk a Rákócziak, Széchenyiek, Kossuthok feladatát kell vállalnunk. Ennek a nemzedéknek egy nagy előnye van, az, hogy átélte a Benesek, Titulescuk és Ninesicsek magyarságot széjjel-tépní akaró korszakát. Ez a nemze-

dék olyan történelmi tapasztalatok sorozatán ment keresztül, amely ha párosul a trianoni magyarság energiájával, akkor a legnagyobb eredményekre képes. A történelmi magyar akarat minden körülmények között diadalmazkodni fog.

— A tervezetet, melyet meg kell valószínűsíteni, — mondotta — az iparügyi miniszter úr már bemutatkozások és most, fővonalokban vázolta. Nekünk kötelességünk a végrehajtás. Tudom, hogy nehéz munkára vállalkoztam, de elfogadtam azért, mert a mai nehéz időkben mindenkinek teljesíteni kell a kötelességét ott, ahová állították. Azután támogatást kért a minisztérium ki próbált tisztviselői karától.

Alapos szervező munkával készítik elő a felszabadult zsidó lakások kiutalását

Nagyvárad, május 13. Lapunk más helyen közöltük a helyettes polgármester rendelkezését a lakásigénylések kérdésében. Mint a helyettes polgármester a sajtóval kiegészítőleg közli, csak egy hónap elmúltával lehet szó arról, hogy olyan lakásigénylők kérését figyelembe vegye a lakáshivatal, akik nem a gettóból költöztek ki. Eddig csak a gettóból kitelepült polgári személyeknek és azoknak a katonai egyéneknek a lakásigényét intézték el, akik részére az állomásparancsnokság igényelt lakást. Most még folyamatban van a zsidó lakásokba beköltözött keresztények közül azok lakáskérdésének a rendezése, akik a gyors intézkedés következtében nem jutottak megfelelő otthonhoz.

A lepecsételt zsidó lakások, berendezési tárgyait pontosan leltározzák és raktárakba szállítják, az eddig összehordott anyagot osztályozzák és felveszik a rendelkezésre álló lakások kataszterét. Ez időt igényel. Bármily szükségletben lakják is valaki, türelemmel kell bevárnia ezt a hónapot.

Egy hónap elmúltával aztán a polgármester a legnagyobb körültekintéssel ohajtja megérteni az igényléseket. Először azoknak a munkásoknak, kisiparosoknak a kérését fogja figyelembe venni, akik most egészségtelen lakásokban húzódnak meg s a kiutalásoknál tekintettel lesz az érdekképviseleti szervek javaslatára. Aztán megkeresi a hivatalok vezetőit, jelentsek be, hogy a közigazgatás, a bíróság, a posta stb. hany tisztviselőjének van lakásra szüksége, az igényléseket kinyomoztatja és csak azután dönt a kiutalás ügyében. Ne zaklassa tehát senki sem a polgármester, sem a lakáshivatalt lakásigénylésekkel, mert

jelölt ki műhelyeket s üzleteket a helyettes polgármester. Ezekre vonatkozólag a következő nyilatkozatot tette munkatársunk előtt:

— Tudomásom van arról, hogy a gettóból kiköltözött és jobb helyiségekhez jutott kereskedők és iparosok már felkeltették társaik féltékenységét s ez különböző formában meg is nyilvánkozik. Nyugodjanak meg ezek a féltékenyek: aki meghozta régi üzletkore elhagyásának áldozatát, megérdemli, hogy ezért jobb helyzetbe kerüljön. Ha mégis vannak kirívó esetek, amelyek a gyors in-

tezkedés miatt nem voltak elkerülhetők, ezek korrigálása folyamatban van.

A gettóból kitelepült keresztény iparosok és kereskedők elhelyezése után új üzlethelyiségek, illetve műhelyek kiutalásával szintén nem foglalkozik a polgármesteri hivatal. Kivételt képeznek azok a romlandó áru forgalombahozatalával foglalkozott zsidó üzletek, például a gyümölcskereskedések, amelyekből az árut keresztény kereskedőknek adták át. Ezekbe a jobb utvonalon lévő üzletekbe külvárosi gyümölcs és élelmiszerkereskedőket telepítenek.

Tizenkilencezer zsidó van eddig a nagyváradai gettóban

Nagy eréllyel folyik a gettó belső életének megszervezése

Nagyvárad, május 13. A helyettes polgármester tegnap délután az illetékes tényezőknek, előszörban Péterffy esendőrelezredesnek, a gettó parancsnokának bevonásával értekezletet tartott. Az értekezlet határozatokat hozott az egészségügyi ellátás, a köztisztaság, a világítás, a vizellátás és a közérlemezés tekintetében. A gettó lakásaiban nem lesz villanyvilágítás, de az utcákat és a népjóléti intézményeket továbbra is ellátják villanyárammal. Gondoskodnak a szemét és ürülék rend-

szerez kihordásáról. A vizellátás korlátlan marad, ugyanígy, hogy a rituális fürdő is működhet. A közegészségügy megszervezését a városi tisztifőorvos végzi. Az élelmiszer ügy történet, hogy a nyers élelmiszer a közellátási hivatal a fejadag figyelembevételével hetenként szállítja be a gettóba s a zsidó tanács gondoskodik a szétosztásról. A kenyeret természetesen naponként szállítják a gettóba. A közellátási hivatal nyilvántartása szerint eddig kereken 19 ezer lakosa van a gettónak.

Vér Tibor dr. iparügyi államtitkár átvette hivatalát

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Vér Tibor dr., az iparügyi minisztérium új közigazgatási államtitkára, pénteken vette át hivatalát. Az iparügyi minisztérium osztályvezetői, a beosztott hatóságok és hivatalok vezetői, a nagy tanácssteremben gyűltek össze üdvözlésre.

Szász Lajos iparügyi miniszter köszöntötte az új államtitkárt, akit a minisztérium eddigi működése révén, igen jól ismer. Többek között a következőket mondotta:

— Elsősorban meg kell szerveznünk magat az ipart, ideértve nemcsak a gyári, hanem a kézműves- és háziipart is. Különösen nagy gondot kell erre a munkára fordítanunk, mert határozott rendszert kell biztosítanunk az iparban. Meg kell oldanunk az ipari munkásság szervezését. Az erre vonatkozó tervezetek már elkészültek. Az irányadó szem-

pont itt a társadalmi szervezés mellett, ma a munka értéke alapján történik a mi részünkönél főként a munkaerővel való gazdálkodás. Nagy feladatok ezek, amelyeket így elmondani nagyon egyszerű, de megvalósítani annál nehezebb. Természetes azonban, hogy a feladatok megoldásában és a következő időszak munkájának elvégzésében szükséges lesz az ipari kormányzat és szervezeteinek bizonyos megváltoztatására is. Ebben pedig az irányadó szempont az lesz, hogy az ipari kormányzat és közigazgatás nem az ipar érdekképviselete, hanem arra hivatott, hogy a közérdek érvényesülését biztosítsa az iparban.

Ezután a tisztviselők nevében Tichy Kálmán miniszteri osztályfőnök köszöntötte Vér Tibor államtitkárt, aki megköszönve az üdvözléseket, többek között a következőket mondotta:

A bombakárosultakért

Tegnap végösszeg P 24.732.38
La Roche Faipari R. T. 2000.—
Tarcsey András és családja
egyetlen Bandi fiuk emlékére 40.—
Boros József családja a hősi halált halt Tarcsey András emlékére, koszorúmegváltásként 20.—
Német Lajos kötőde munkásai 125.—
Özv. Székely Sándorné 30.—
Összesen: P 26.947.38

Fontos rendeletek a Hivatalos Lapban

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Budapesti Közlöny május 13-ki száma közli az egyes közúti gépjárművek bejelentése tárgyában kiadott miniszteri rendeletet, amely minden gépjárműtulajdonost kötelez járművének bejelentésére.

Közi továbbá a belügyminiszter rendeletét, amely az OTI szerződött és ideiglenesen megbízott orvosainak illetmény szabályozásáról intézkedik.

Közi a Magyarországi Zsidók Szövetsége ideiglenes intézőbizottságának most kinevezett tagjait.

Új nyilvános óvóhelyeket építenek

Nagyvárad, május 13. A Mussolini-tér három óvóhellyel rendelkezett, amelyek 520 személy befogadására voltak alkalmasak. A gettó határainak megvonása miatt az Ullmann-palotában lévő óvóhely a piac közönsége számára megközelíthetlenné vált s ezzel a rendelkezésre álló nagypiaci óvóhely befogadóképessége 270-re csökkent. A helyettes polgármester ezért elrendelte a Mussolini-téren 3 új óvóhely építését, amelyek a gettón kívül maradtakkal együtt 820 személy befogadására lesznek alkalmasak. Minthogy a nagypiaci közönsége számára ez sem elég, a polgár-

Felhívjuk

a gettó területéről elköltözött veendőinket, hogy új címet levelezőlapra, vagy telefonon közölték.

Szikkviziparosok közös töltője

Kapisztrán-tér 4. Tel. 26-50

mester a Mussolini-téren elhelyezendő hirdető táblákkal teszi majd közhírré, hogy légiriadó esetén a nagypiac közönsége szedjen azét és a környék magánházainak óvóhelyein keresse menedéket.

Török Béla

festék-, vas- és háztartási cikkek kereskedése

Nagyvárad, Rákóczi-ut 2. sz.

ezzel csak a most megindított nagy szervező munka elvégzését hátráltatja

A lepecsételt lakásokra közbiztonsági okokból s a keresztény közönség tájékoztatása céljából is táblákat helyeztet el a polgármester, ezzel a felirással: Hátország által igénybevéve; a pecsétek felborítása statáriális eljárást von maga után.

A gettóból kitelepült iparosok és kereskedők számára jobbforgalmu utcában

Az arcvonal egész hosszára kiterjedő

Nagy angolszász támadás indult az olaszországi déli fronton

A német előőrsök szívós ellenállást tanúsítottak Erős szovjet bandákat kerítették be és verték szét a németek a Pinskiól délre lévő mocsár-területen

Egyik legnagyobb légi vereségüket szenvedték tegnap az észak-amerikai bombázók

Berlinből jelentik: (MTI) Az olaszországi déli arcvonalon megindult angol-amerikai támadással kapcsolatban német katonai helyen azt mondták, hogy ugynevezett nagy támadásról, van szó, amely az arcvonal egész hosszára kiterjeszkedik.

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti az olaszországi harcokról:

Az olaszországi déli arcvonalon csütörtökön délután óta a Guariglia folyó alsó és középső folyásánál heves harcok folynak. Ezek félreismertetlenül az angol-amerikaiak által régóta tervezett új át-törési kísérlet bevezető mozzanatát jelentik. Az 5. hadsereg csütörtökön a késő délutáni óráktól kezdve, előzetes tűzértesítést végzett. Az előzőlő alakulatok erős felderítő osztagai megkísérelték, hogy a német előterep előtt fekvő akna- és akadálymezőket kitapogassák, hogy azután befészkelhessék magukat. Összefogott elhárító tüzzel mindenütt elűzték őket. Pénteken kora reggel az angol-amerikaiak folytatták előretörésüket. A harcok a legnagyobb hevességre fokozódtak. A német előőrsök szívós ellenállást tanúsítottak. Az angol-amerikaiaknak jelentékeny veszteségeket okoztak. Castellforte térségben a harcok különösen kemények voltak. A német előtéri csapatok harcfeleladatuk teljesítése után visszaverték az első biztosító vonalba. Az utánpótló amerikai alakulatok és tűzértesítők régóta megjavított zártvízvezetékekbe jutottak és a legulsócsabb veszteségeket szenvedték.

A délolaszországi arcvonal többi szakaszán az előzőlő csapatok eredménytelen előretöréseket intéztek a Nyugat-Appenninokban. A Középső-Appenninokban a német csapatok hegyi állásokba vonultak és négyhónapon át eredményesen védelmezett előterüket kiürítették.

A nettunói hídfőállásban a helyi harci tevékenység eredménytelen előretörésre szorítkozott. A támadók kétszer egymásután véres veszteségeket szenvedtek.

A véderőfőparancsnokság jelentése

Berlinből jelentik: (MTI) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nak: A véderő főparancsnoksága közli:

Szebasztopól nyugatra lévő hídfőkben a német és román kötelékek csütörtökön kiválóan ellenálltak a szívósan rohamozó ellenségnek és több páncélost elpusztítottak. Tüpe előtt egy tengeraltáró elsüllyesztett egy bolsevista naszádot. A Dnyeszter alsó folyásánál lévő ellenséges hídfőn csütörtökön Buschenhugen parancsnoksága alatt álló csapatok egy tűzértesítési és egy légvédelmi tűzértesítési hadosztály részeit verték szét.

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf értesülése szerint az északamerikai bombázók kötelékek pénteken a birodalom területe ellen intézett támadásaik során 50-nél több repülőgépet veszítettek. Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf különtudósítója rövid beszélgetést folytatott közvetlenül a csütörtök déli nagy légi csata után azokkal a német vadászokkal, akik ebben a Nyugat- és Közép-Németország fölötti amerikai bombázókkal vívott ütközetben résztvettek. Eynangulag rámutattak az ellenséges vadászok tevékenységére, akik különösen a Mosel

bandákat kerítették be és verték szét. Az ellenségnek nagy és véres veszteségei voltak. Több mint hatezer halottat számoltunk össze, 6700 foglyot ejtettünk, 102 bombatörést, 264 erődöt és harcállást romboltunk szét, sok nehéz- és könnyűfegyvert, valamint nagymennyiségű hadianyagot zsákmányoltunk vagy semmisítettünk meg.

Azoknak a megkísérelt támadásoknak során, amelyeket bolsevista repülőgépek egy, az északnyugati partok előtt hajózó német karaván ellen hajtottak végre, vadászaink és a hajók légvédelmi tüzerei 16 ellenséges repülőgépet lőttek le. Egy biztosító járműnk elveszett.

Olaszországban Aprilától délre, a Gaetai-öböllet keletre az ellenség sok kisebb támadást indított, ezeket azonban — az ellenségnek súlyos és véres veszteségeket okozva — visszavertük. Könnyű német tengerészeti erők az Adriánál elsüllyesztettek egy nagyobb ellenséges motorshajót.

A balkáni kommunisták ellen folyó harcokban a Mickel altábornagy parancsnoksága alatt harcoló és német kiképző személyzetekkel ellátott 392. horvát gyalogos hadosztály az utolsó négy hónap

alatt a horvát anyaország nagyrészét felszabadították. A kommunisták ezekben a harcokban háromezer halottat és 1200 foglyot veszítettek, továbbá 16 löveget, 132 géppuskát, sok egyéb harciesszert zsákmányoltak, illetőleg megsemmisítettünk.

Német torpedóvető repülőgépkötelékek május 11-én este megtámadtak egy ellenséges utánpótlási karavánt és elsüllyesztettek 7, összesen 69 ezer tonnányi rombolót 12, összesen 86 ezer tonnányi teherhajót, egy kisebb hajót, valamint egy könnyű cirkáló és két romboló megromgálódott.

Északamerikai bombázók csütörtökön a délutáni órákban délnyugati-németországi helységeket támadtak meg. Elsősorban Saarbrücken városában keletkeztek károk és a lakosság körében veszteségek. 31 repülőgépet megsemmisítettünk.

A megszállt nyugati területek ellen intézett északamerikai támadás alkalmával 16 repülőgépet lőttünk le. Előőrshajóink a május 11-ére virradó éjszakán a holland partok előtt 2 brit gyorshajót olyan súlyosan megromgáltak, hogy elpusztulásával számolni lehet. Egyik előőrshajónk elsüllyedt.

A légiháború hírei

Berlinből jelentik: (MTI) Mint az Interinf értesül, megállapítható, hogy az északamerikai bombázók kötelékek pénteken a délelőtti órákban Szászország fölé történt berepülése alkalmával egyik legnagyobb légi vereségüket szenvedték el.

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf

területe fölött támogatták az amerikai bombázókat. Hullámokban kísérelték meg az amerikai vadászok a német vadászok támadásait feltartóztatni, ennek következtében heves csaták alakultak ki. Így heves harc volt amerikai és Nesseschmidt vadászok és Mustang gépek kö-

Ha van is fürdőszobája,

akkor sem nélkülözheti a RIMANOCZY gőzfürdő egészségügyi berendezéseit.

Hőléghkamrák, gőzkamara, ülő- és magas zuhanyok, különféle hőfokú medencék, sósfürdő, masszázs, pedikűr, fodrász, manikűr.

Nyitva: délelőtt 6—12 óráig, délután 2—6 óráig.

jelentik: Pénteken déiben igen heves légi harcokra került sor nyugatnémetországi területek fölé berepült északamerikai bombázó alakulatok és német vadászok kötelékek között. Az ellenség már a berepülésnél négy motoros bombázókban jelentékeny veszteséget szenvedtek. Az elpusztított északamerikai gépek legénységének még arra sem maradt — legtöbb esetben — idejük, hogy eltörnyővel kiugorjanak.

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf értesülése szerint az északamerikai bombázók kötelékek pénteken a birodalom területe ellen intézett támadásaik során 50-nél több repülőgépet veszítettek.

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf különtudósítója rövid beszélgetést folytatott közvetlenül a csütörtök déli nagy légi csata után azokkal a német vadászokkal, akik ebben a Nyugat- és Közép-Németország fölötti amerikai bombázókkal vívott ütközetben résztvettek. Eynangulag rámutattak az ellenséges vadászok tevékenységére, akik különösen a Mosel

zött. Az amerikai vadászoknak mégsem sikerült a bombázókat megvédeni a súlyos veszteségektől. Különösen a Sale vidékén vették a német vadászok az amerikai bombázókat összevont támadás alá. Minden elővigyázatosság ellenére a kiterőmozdulatokat végző ellenséges kötelékeket a német gépek harcra készenítették és súlyos károkat okoztak nekik.

Nankingból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Az Exchange Telegraph cég csungkingi jelentése szerint a honai támadás a kínai haderő csufos vereségére vezetett. A csungkingi főparancsnokságnak komoly gondjai vannak. Valószínű, hogy a kínaiak kétségbeest védekezéssel sem tudják megakadályozni a főváros elesését.

„Becsületesen csak az él, aki becsületesen harcol a bolsevizmus ellen

Krakóból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Dr Frank főkörmányzó fogadta az önálló független orthodox egyháznak



jelenleg a főkörmányzóságban tartózkodó ukrán vezetőit, akik köszönő szavaikban hangsúlyozták szilárd meggyőződésüket, hogy előbb vagy utóbb visszatérhetnek elhagyott egyházmegyéikbe.

Dr Frank főkörmányzó válaszában a többi között ezeket mondta:

— Mély megrendüléssel vettem tudomásul az Önök beszámolóját. Felbomlik az állami és társadalmi rend, ha az állam nem részesíti védelemben egy szent intézmény képviselőit. Biztosíthatom Önöket, hogy hű odaadással tanuskodó szavaikat a német véderő győzelmébe vetett hittel fogadtam. Önök mély fájdalommal tiltakoztak a bolsevizmus újabb gyalázatos tette, tiszteltreméltó püspöktársaik meggyilkolása ellen. Ma a szellemnek és a kardnak harca csak egy irányban lehetséges, becsületesen csak az él, aki becsületesen harcol a bolsevizmus ellen.

Hidakkal szerelik fel a tankokat

Egy francia mérnök szabadalmát kapott olyan berendezésre, amelynek segítségével a tankok akár a legzélesebb árok-akadályokat is legyőzhetik. E célból a tankok hátsó végére a nünbergi ollónak nevezett készüléket szerelik fel, amelyeket két előlől odairányított kar nagy ivben fölemel a jármű fölé, és aztán leengedi ezeket a hernyóláncok elé. Az ily módon megalkotott hid hosszúsága a tank belsejéből szabályozható. Mintán a tank a „saját hid” segítségével keresztüljut az akadályon, a karok újból a magasba emelik az olló szarait és addig tartják azokat a jármű oldalához préselve, amíg újból szükség lesz rájuk, vagy amíg véglegesen megerősítik őket a tank hátsó végében.

Súlyos büntetések légtalmi kihágások esetében

A kaposvári törvényszék az utóbbi napokban két légiadót alatt elkövetett légtalmi kihágást tárgyalt. Az ügy vádlottjai Péter Lajos és Szolnoki Pál kaposvári lakosok voltak. Péter Lajos légiadót alatt az óvóhelyen összeszólalkozott a házcsoportparancsnokkal, aki valami miatt figyelmeztette, majd tetteleg inzultálta a kötelességét teljesítő embert. A bíróság Péter Lajost emiatt 800 pengő pénzbüntetésre ítélte.

A másik vádlott Szolnoki Pál légiadót alatt az utcán égő cigarettával sétált. A bíróság Szolnokit 100 pengő pénzbüntetésre ítélte és figyelmeztette, hogy a jövőben úgy a saját, mint polgártársai érdekében legyen óvatosabb, mert egyetlen fénypont egy egész város pusztulását vonhatja maga után.

Á L O M de V A L Ó,

hogyan egyetlen
szerencsés

ÁLLAMI SORSJEGGYEL

megnyerheti az

50.000

pengős főnyereményt!

Egész sorsjegy 4 P,
fél 2 P.

Egységesen szabályozták a zsidókra vonatkozó személyi kivételeket

Egy szűkebb és egy tágabb köre van a kivételezett személyeknek

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Budapesti Közlöny szombati száma közli a kormány rendeletét, amely a zsidókra vonatkozóan március 22-e óta megjelent rendeletekben a zsidókra megállapított személyi kivételeket egységesíti, nincs szó a zsidó és nem zsidó fogalmának új meghatározására, hanem csupán az úgynevezett kivételezett zsidók köre kerül az új egységes szabályozás alá. A kivételezett személyeknek van egy szűkebb és egy tágabb köre. A szűkebb kör mentesül a közszolgálati és ügyvédi rendelet, a sajtókamarai, színművészeti és filmművészeti kamarai rendelet egyes rendelkezései alól, továbbá a rádiórendeletnek, a fogyasztási jogosítványokra vonatkozó rendeletnek, a zsidó vagyon zárlati rendeletnek, az egyesületi rendeletnek, az értelmiségi alkalmazottakra és a hasznosított jogosítványokra vonatkozó rendeletnek rendelkezései alól. Ebbe a szűkebb körbe tartoznak az 1914—18. évi háborúnak a már több ízben ismertetett magas kitüntetését kapott zsidó vagy nem zsidó katoná, vele együtt élő gyermeke, illetve özvegye, aki 100 vagy 75 százalékos hadirokkantak felesége, gyermeke, illetőleg özvegye, az ellenforradalmi és a visszacsatolt területi mentesítettek, ezek egyébként felülvizsgálatra kerülnek, azonkívül a jelenlegi háborúban hősi halált halt, vagy katonai (nem kiegészítő) szolgálat teljesítése közben eltűnt személy özve-

gye vagy árva, illetőleg felesége vagy gyermeke, végül a külföldi állampolgárok, feltéve, ha viszonyosság áll fenn ebben a tekintetben azzal az állammal, amelynek zsidó az állampolgára.

Az eddigi jogszabályoknál a változás annyi, hogy a hadirokkant — amennyiben rokkantsága segítő szolgálat teljesítése közben keletkezett — nem mentesül, a mentesített hadirokkant hozzátartozója pedig csak akkor, ha a hadirokkant él vagy legalább 1939. január 1-ig életben volt. A mentesített személy által 1944 március 22-e után kötött házasság a házastársat és az ilyen házasságból származó gyermekeket már nem mentesíti.

Harc a jeruzsálemi sír- templom körül

A jeruzsálemi Szent Sír templomot a keresztény világ egyik legnagyobb becsében tartott szentélyét a régi hagyományoknak megfelelően csak keresztény hívők látogathatták. Mint a „Palestina Poet” most jelenti, a palesztinai zsidóság a brit mandátum kormányánál lépéseket tett, hogy a sírtemplomba való belépést a jövőben a zsidók számára is engedélyezzék. A palesztinai keresztény-arab sajtóban a legélesebben szembe fordultak ezzel a kívánsággal.

A lapok mindenekelőtt visszautasítják a zsidóknak azt az érvelését, hogy a templom látogatására vonatkozó eddigi határozatokat a vallások egyenlőségének elve alapján kell megszüntetni. És hangoztatják, hogy a kívánság mögött az a szándék lapul, hogy a templomlátogatásból idegenforgalmi üzletet csináljanak. Érdekes, hogy a szóbanforgó kívánsággal a mohamedán-arab sajtó is szembe fordult. (KK).

Ultimátumjellegű angolszász-szovjet felszólítás Magyarországhoz és a tengely többi szövetségeseihez

Diplomáciai útra terelődött a török szerződésesség kérdése —
A Vatikán nem tett közeledési kísérletet Stalinnal

Berlinből jelenti: (MTI) Illetékes német helyről közlik tájékoztatásul:

Anglia, az Egyesült Államok és a Szovjet-Unió — az angol hírszolgálat jelentése szerint — ultimativ formában kiadott nyilatkozatban állították Magyarországot, Romániát, Bulgáriát és Finnországot a választás elé, hogy vagy kiíválnak azonnal a háborúból, vagy pedig Németországgal együtt elpusztulnak. Ez a felszólítás egyértelmű azzal a követeléssel, hogy az érdekeltek országok szolgáltassák ki magukat önként a bolsevizmusnak — jegyzi meg a felszólítással kapcsolatban illetékes német helyen.

Berlinből jelenti: (MTI) Pápa nagy követnek Törökországba való visszatérésével és a német jegyzék átnyújtásával kapcsolatban a Wilhelmstrassen megállapítják, hogy ezzel a török szerződésesség diplomáciai útra terelődött. A tárgyalásokat a sajtó kizárásával fogják folytatni.

Berlinből jelenti: (MTI) Az Interinf jelenti. Feltételezhető, hogy a madridi német követ a spanyol kormány tudomására hozta a német véleményt a helyzetről, amely Spanyolország és az angolszászok között kötendő szerződés következtében állana elő.

rosai minden célpontjai ellen. Anglia a légitámadásoknak ezt a súlyos formáját a szövetségeseik offenzívájának módszeribe illesztette — írja az angol hetilap.

Menekült kormányok alkonya

Genf (MTI) A Német TI jelenti. Londoni jelentés szerint a Daily Sketh ezeket írja: A londoni menekült jugoszláv kormány csütörtökön este kezdett felbomlani. Magasrangú tisztviselők, alnapal visszavonulásukat jelentették be, annak az óhajításuknak adtak kifejezést, hogy fogadják őket Tito követe. A lap azonban a Purics visszalépéséről elterjedt híreket koraiaknak tartja.

Genf. (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Mint Londonból jelenti, a Daily Herald szerint a görög munkavállalók küldöttsége a philadelphiai nemzetközi munkaügyi értekezletről visszavonult. Ez a visszavonulás tiltakozás a menekült görög kormány ellen. A küldöttséget az Egyesült Államokban székelő úgynevezett görög nagykövet nevezte ki, ez azonban a Cardiffban székelő görög szállítómunkások szövetsége szakszervezetének tiltakozására visszalépett. E szakszervezetnek a tanácskozásban résztvevő görög kiküldöttjeinek táviratából kitűnik, hogy a szakszervezet kinevezte képviselőket az értekezleten azért nem jelentek meg, mivel a görög menekült kormány arra az álláspontra helyezkedett, hogy a munkavállalók képviselőit saját maga nevezi ki.

Stockholm. (MTI.) A NTL. jelenti: Az United Press jelentése szerint Detroit hat nagyipari vállalatánál 3500 előmunkás beszüntette a munkát. A munkások azt követelték, hogy a munkaadók tegyék vizsgálat tárgyává a bérvizonyokat, mert amíg ez meg nem történik, nem állnak újból munkába.

Amszterdam. (MTI.): Az angol hírszolgálat algiri jelentése szerint Darrien altengernagyot, a volt tuniszi flotta-parancsnokot életfogytiglani börtönre ítélték.

Agysebesülések gyógyítása Németországban

A német gyárakban és nagyüzemekben különösen gondot fordítanak arra, hogy a fronton megsebesült katonákat visszavezessék munkahelyeikre, vagy átképzéssel új munkahelyekre állítsák őket. A tapasztalat azt mutatja, hogy a sebesülteknek mintegy 80%-a ismét erdménynyel munkába állítható. Ez persze nem utolsó sorban a kitűnő német orvosoknak köszönhető. Az agysebesülésekkel különösen foglalkozik; egy boroszlói gyárban pl. harminc szakorvos gondozza és fejleszti munkaképessé az ilyen sérülteket. A munkahelyek felállítására, berendezése állandó orvosi felügyelet alatt történik. Különös tekintettel vannak a sebesültek csökkent testi erejére, nehézsébb mozgására s koncentrációs képességük aláhanyatlására. Elsősorban az utóbbi igyekeznek minél teljesebben visszaállítani. Az agysebesültek nemcsak munkájukat tanulják meg újra, hanem gondos, rendkívüli türelmet igénylő oktatás mellett elsajátítják az elfelejtett beszédet és az írást is. (MNK)

Nem hangzott el semmiféle ígéret a kereskedelmi és iparkamaránál zsidó üzletekre vonatkozóan

Alapos, körültekintő munkával történik a kiválasztás

Nagyvárad, május 13. A bezárt zsidó üzletek juttatására vonatkozólag még nincs kormányintézkedés, kivéve azt a rendelkezést, amely szerint a honvédelmi és közellátási szempontból szükséges üzletek vezetésére megbízottakat kell kirendelni, hogy ezek újramegnyitása lehetségessé váljék és az említett magasabb érdeknek kárt ne szenvedjenek.

Más elbírálás alá esik természetesen a gettó területéről kitelepített keresztény kereskedők helyzete, akiknek jogos igényét már teljesítette is az elsőfokú iparhatóság: a bezárt üzletek közül megfelelő, a réginél jóval előnyösebb — egyik-másik esetben talán túlméretezett — helyiséget utalt ki nekik. Az e tekintetben jelentkező egyenlőségek, amelyek a gyors intézkedés magától érthetődő velejárói, világosan mutatják, milyen megfontolással kell majd az illetékes tényezőknek eljárni, ha a kereskedelem teljes átállítása, a gazdasági szempontból szükségesnek jelentkező zsidó üzletek keresztényeknek való juttatására sor kerül.

Kétségteljesen erre a megfontolásra vezethető vissza, hogy a kormánytényezők még nem fogantatosítottak intézkedést ebben az irányban. Az átállítás alapos, körültekintő előkészítő munkát igényel e különösen nagy gondossággal kell majd kiválogatni azokat a személyeket, akik szakképzettség, kereskedelmi rátermettség, egyéni tisztesség és anyagi felkészültség szempontjából a legméltóbbak arra a szerepre, hogy az egykori zsidó üzletek helyén az új magyar kereskedelmet mint önálló kereskedők képviseljék.

A kedélyeket azonban rendkívül felkavarták az új üzleti lehetőségek. Kiseb mértékben már akkor mutatkozott ez a jelenség, mikor az iparrevízió mielőbbi bekövetkezésének híre járt a remélni lehetett, hogy számos zsidó kereskedő iparengedélyét bevonják és keresztényekre ruházzák át. Már abban az időben tömegével rohantak meg a kérvényezők a kereskedelmi és iparkamarát, amelynek véleményezésétől az iparengedély kiadása függ. Az iparrevízióra azonban politikai okokból nem került sor a március 19-iki fordulat után tárgyalanná is vált. De a zsidó üzletek bezárása óta újult erővel lángolt fel a kereskedelmi életben való elhelyezkedés vágya, a noha — ismételjük — a kormány még nem intézkedett az átállítás módjaitra nézve, csupán annak irányelveit szögezte le nyilatkozatában a kereskedelemügyi miniszter, mégis az üzlet-igénylőknek valóságos özöne indult meg a kereskedelmi és iparkamara felé. Boldog-boldogtalan, tökeeres és koldusszegény, iparos és tisztviselő, gyári munkás és földbirtokos, több egyéb foglalkozási ághoz tevékenykedő és nyugdíjas, — mindenki kereskedő akar ma lenni és különböző érdemekre hivatkozva üzlethelyiséget, sőt berendezett és áruval felszerelt üzletet kér.

Utasítás van arra, hogy az ilyen kérelmeket választás nélkül irattárba kell helyezni mindaddig, amíg ebben a kérdésben rendelkezések nem látnak napvilágot. A kereskedelmi és iparkamara azonban a lelkei megnyugtató céljából és azért is, hogy a várt rendelkezések megjelenésekor bizonyos támpontja legyen a hatóságoknak, elfogadja a jelentkezéseket, még pedig ugyanabban a formában, mint az iparrevízió előkészítésének idején tette. Kérdőívet töltet ki a jelentkezővel, aki részletesen nyilatkozik ezen az íven személyi adatairól, vagyoni helyzetéről, szakképzettségéről, életfolyásáról és arról, hogy milyen üzletet óhajtana. Érdemes volna átböngészni ezeket az íveket. Kiderülne, hogy a jelentkezők túlnyomó része annyira komolytalan, hogy szóba sem jöhet majd, ha az átállítási gazdasági korszakot alkotó műve valóban megkezdődik.

Sokan azonban téves következtetésre jutnak abból a tényből, hogy a kereskedelmi és iparkamaránál előkezé-nyen rendelkezésükre bocsátják a kérdőívet és a rengeteg rubrika kitöltése után udvariasan átveszik azt. Azt hiszik egyesek, hogy az ő ügyük most már egyenesbe került, sőt a kérdőív átvételének igazolásával ígéretet is

kaptak igényük kielégítésére. És boldog megnyugvásukban odáig mennek, hogy fűnek-fának híresztelik: „Nekem már ígérték is zsidó üzletet.”

Ebből a gyermeteg féltreértésből kellemetlenségek is származnak, amelyek nagy mértékben hátráltatják az illetékes tényezők munkáját. A mai zaklatott életben feldúlt lelkek felté-kenyen figyelik mások esetleges sikerét vagy vélt eredményeit. S a boldog hangoskodók, akik szűkebb vagy szélesebb körben arról számolnak be, hogy a kereskedelmi és iparkamarában már ígéretet is tettek nekik valamilyen üzlet juttatására, idegessé teszik a versengőket. Riadtan és megdöbbenet kezdenek ezek igazságtalanságot, suba-alatt elintézt, protekciót szimatolni és személyes megrohánással vagy telefonon ostromolják meg a kereskedelmi és iparkamara illetékes előadóját és főtájtárát: Hogyan történhetett ez?

A válasz nagyon egyszerű. Tévedés, félreértés van dologban. Nem hangzott még el semmiféle ígéret, nem történtek még érdemleges intézkedések a zsidó üzletek juttatása ügyében. Erre nem is kerülhet sor addig, amíg a minisztérium nem lát tisztán minden kérdésben, ami a bezárt üzletekkel kapcsolatos.

Mindenekelőtt áttekintést kell ezezni a lezárt üzletek árukészletéről. A pénzügyigazgatóság által elkészített leltárak másolatai a kereskedelmi és iparkamarákhoz kerülnek s az ország 11 kamarája árunemenként összesítést készít ezekről s felterjeszti a miniszternek. Csak ennek az összesítő kimutatásnak az ismerete alapján dönt majd a miniszter, hogy — figyelembevéve más szempontokat is — a rendelkezésre álló árukészlet szakmánként hány üzlet fenntartását teszi szükségessé, vagy lehetségessé. És csak a megmaradó üzletek számának meghatározása után következik az új üzlettulajdonosok személyének a kiválogatása.

Ez a kiválogatás kétségteljesen minden szempont latbavetésével fog megtörténni. Hogy milyen hatóság vagy testület fogja ezt eszközölni, még arra vonatkozólag sincs rendelkezés. A kereskedelmi és iparkamara vezetősége mindenesetre rendelkezésére fogja bocsátani az eljáró hatóságoknak az adatokat, amelyeket az üzletigénylőkre vonatkozólag összegyűjtött.

HALÁLVÁROS UKRAJNÁBAN

Irtá: Vad Lajos zászlós haditudósító

Parancsot kapott az ezred, hogy székhelyét tegye át ... városába. Ez a város arról nevezetes, hogy a vörös orvlövészek kedvenc találkozó helye. Lengyel és ukrán lakosainak élete nem egyéb, mint rettegés az otthonukért, az életükért. Nem is olyan régen rendezett szép város volt, villanytelepe volt, nagy gőzmalma, hatalmas templomai és üzletnegyedek. Ma már mindez a múlté. A lakosság olajmécsessel világít, gőzmalma romokban hever, a templomok pusztá falaikkal, bedeszkázott ablakkal merednek az égnek. Minden második ház tövig leégve, vagy feldulva, kifosztva. A vörös orvlövészek gondoskodnak arról, hogy a város egyetlen óz pópájának bőven legyen dolga. Itt a családi temetések divatosak. Ugy is temetik el a halottakat közös családi sírba.

Én is láttam ilyen elpusztított családi otthont. A férfi átvágott nyakkal a konyha küszöbén, a feleség négyéves kis gyermekével az ágyban feldarabolva, egy kis apróság pedig a fal mellett a földön feküdt felismerhetetlenségig összeroncsolva. Fölötte a fehér falon nagy véres folt éktelenkedett. A berendezés pozdorjává zúzva, lábajózágnak se hirt, se hamva. Az épület falán vértel írott üzenete a vörös banditáknak. Körülbelül ilyen volt a kép, ami elmém táruult.

Ide kellene, hogy eljöjjenek a hangoskodók, azoknak a kulturnemzeteknek fiai, akik segédkezet nyújtanak ehhez az aljas munkához. Hiszem, hogy arra gondolnának ők is, amire én, vajjon holnap nem az ő szenteikre kerül a sor, ha szabadkezet biztosítanak ennek a gyilkoló hordának. Az az állam, amelyik ilyen kegyetlen, minden emberi méltóságból kivetkőzött fenevadakat tenyészt és uszít rá békés emberekre, az szerződés ide, szerződés oda, a civilizált világ megemmisítésére törekszik, legyen az a világ ma még ellenséges, vagy baráti. Itt fölölgesek a szavak, beszélnek a té-

nyek. Akik kételkednek, jöjjenek ide személyesen meggyőződhetnek a valóságról.

Amikor ezredünk ezt a várost három kilométerre megközelítette, a tábori tüzéség és az aknavető század mintegy 50 lövést tett. Ügyeltek azonban arra, hogy a lövedékek a város szélein, lakatlan területen csapódjanak be. Az orvlövészeknek ez is elég volt biztatásul arra, hogy hanyat-homlok elmeneküljenek. A cél az volt, hogy a környező erdőbe ugrassák őket s itt majd megtörténik a végleges leszámolás anélkül, hogy ezt a sokat szenvedett lakosságot további bánatalom érje.

Ugy a történet. Mire előreink, felderítőjáróink beérték a városba, már csak üres házakat találtak. A banditáknak nyomuk sem volt, sőt a tüzéségi tüzből való félelmében még a lakosság is elmenekült, a közelben levő vasúti támpontokon kerestek menedéket, sokan pedig a környező falvakba szaladtak szanaszéljével. Üres volt az egész város. Sötétbe borult házak, itt-ott még füsttől gomok, nagy üres csönd mindenfelé.

Reggelre azonban megváltozott a helyzet. Valóságos népvándorlás indult meg. A lakosság megtudta, hogy magyar katonaság érkezett városukba: azonnal visszatértek otthonaikba. Én az elszállásoláskor egy orvos házába kerültem, aki kiefiával, feleségével már fél éve nem aludt a saját házában. Egy közeli községbe gyalogoltak minden délután az asszony szüleihez és másnap virradatkor tértek vissza otthonukba. Ezt a kényzerségét nagyon sokan megtették az orvlövészeketől való félelmükben.

Amikor bejelentettem, hogy szobára van szükségem, mert náluk fogok lakni, le sem tudom írni azt az örömet, amivel ezt a hírt fogadták. Hogy magyar tiszt fog lakni a házukban, magyar katonaság a városukban! Tudták, hogy ez számukra a békét jelenti. A fiatal asz-

zonyka sajátkezűleg rendezte be szobáját, szurota fel a padlót és közben folyton csacsogott, folyton mesélt, elfeledkezve arról, hogy én talán nem is egészen értem az ő nyelvét. Addig beszél, addig mutogatott, hogy végre mégis csak megértettem, hogy ő most milyen boldog, hogy ma már ők is idehaza alszanak, hogy nem kell gyalogolni és hajnalban kelni. Apró kis fehér keze egészen kivörösödött a szurolásba, de ő csak nevetett boldogan, a szemé örömtől csillogott, beszélt, mesélt a végtelenségig.

Később körülnéztem a városban. A szomszédos ház egy lengyel mérnök tulajdona. Valamikor a helybeli villanytelep főmérnöke volt, ma mint ablaküveges keresi kenyerét. Az orvlövészek gondoskodtak arról, hogy a város sötétben maradjon, felrobbantották a villanytelepet. Nem szeretik a fényt, a világoságot, éltető elemük a rejtelmes sötétség. Csak ilyenkor lehet orvul támadni. Különleges iróniája a soroknak, hogy ez a mérnök ma táblauvegek szabdalásánál használja mérnöki vonalzóit. A harmadik ház lakásomtól füsttől gomromhalmoz, tegnapelőt gyújtották fel a partizánok.

Az utcákon ögyelgő, rongyokba burkolt emberek, asszonyok, gyermekek. Igazi szenvedő áldozatai a mai véres, kegyetlen háborúnak. Olyan ez az egész város, mint egy nagy temető, ahova koldusok hada telepedett le és várják a jósziú adakozót. Az adakozók most mi vagyunk, magyar honvédek, mert elhottuk számukra a békés életet, a vagyoni és életbiztonságot.

Szent László nyomda rt.

Szilágyi Dezső-u. 5.

Mindenféle nyomtatványokat izlésesen készít.

Felszabadultak a keresztény betétek a korlátozás alól

Nagyvárad. Az itteni pénzügyi intézkedésekhez értesítés érkezett, amely szerint a keresztények betétei most már teljesen felszabadultak az ideiglenes zár, illetőleg korlátozás alól, úgyhogy most már bármely keresztény fél szabadon rendelkezhet betétjével. Az említett rendelet, mint ismeretes a folyószámlákra eddig sem vonatkozott, ezzel kapcsolatban tehát felesleges volt bármilyen intézkedés. A zsidó betétekre és folyószámlákra vonatkozó eddigi rendelkezések viszont teljes egészükben fentállanak.

Több gettóba eső házat kivételtek az elkülönítéstől

Nagyvárad. Az a bizottság, amely a gettót kijelölte, pénteken értekezletet tartott és revízió alá vette a házak kivételzését.

Eszerint a Kapucinus-utca 1. 3 és 5 számú házak, továbbá a Mezey Mihály-utca 2. számú ház és a Tompa Mihály-utcaiban levő Phoenix gyár telepét elkülönítették a gettótól. A Kapucinus-utcaiban így a Sipos és Barabás borrház, a Bakcsi vendéglő és a Terebessy étterem. A Mezey Mihály-utcaiban pedig a Viktória bank helyisége felszabadult az elrekesztés alól.

Baross Szövetség fontos közleménye

Nyomatékosan felhívjuk mindazon fűszer, csemege, fűszer-élelmiszer, fűszer-vegyes és szatócs kereskedőket, akik a gettó felállításával kapcsolatban vásárló közönségük nagyrészt elvesztették, hogy saját érdekében folyó hó 14-én, (vasárnap) délelőtt pontosan 10 órakor sérelmes ügyeiknek végérvényes elintézésé végett a Baross Szövetség székháza nagytermében megjelenni szíveskedjenek. Elnökség.

Vasárnap „Sárga csikó” a Munkásotthonban

Nagyvárad. A Nemzeti Munka-központ népművelési munkája keretében május 14-én, vasárnap délután fél 5 órakor tartja meg az április 30-án elmaradt előadását. Ez alkalommal az önképzőkör műkedvelő csoportja Csepreghy Sárka csikó című 3 felvonásos színdarabját adja elő. A színvonalasnak ígérkező előadás iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A városi könyvtár felhívása

Felhívjuk mindazokat, akik Nagyvárad város nyilvános könyvtárából zsidó írók műveit kivették és még azokat nem hozták vissza, hogy ezeket haladéktalanul, de legkésőbb 24 órán belül, a hivatalos órák tartama alatt szolgáltatassák vissza.

Nagyvárad, 1944. május 12.

Nagyvárad város
Nyilvános Könyvtára.

Megrögzött tolvajná zsidó lakást tört fel a Szent Jeromos-utcában

(Nagyvárad.) Péntekre virradó éjszaka a Szent Jeromos-utca 14. szám alatti ház lakói és a szomszédok arra lettek figyelmesek, hogy a házőrző kutya feltűnően ugat. A lakók lopást gyanítottak és benyomultak a lepecsételt zsidólakásba és ott tetten-értek egy asszonyt, aki feltörve a lakás peesétjét egy kosárban konyhafelszerelést és egyéb ruhaneműket akart ellopni.

A lakók a betörő asszonyt izgalmas hajsza után elfogták, majd megkötözve bevitték a rendőrség központi

ügyeletére, ahol hajnali 4 órakor a foglyot átvették és a bűnjelekkel együtt őrizetbe helyezték. Kihallgatásakor kiderült, hogy a tolvajná Kollár Imréné Báthori Zsófiával azonos és több ízben volt már hasonló cselekményekért büntetve. Ha a nyomozás során bebizonyosodik az a tény, hogy Kollárné a lakásfosztogatást az elsötétítés alatt hajtotta végre, akkor feltétlen statáriális bíróság elé kerül. A rendőrség az ügyben erőlesen nyomoz.

Május 16-án történik az egyéves gyermekek himlőelleni védőoltása

Az oltások ellenőrzése és az elmaradottak pótlása május 23-án történik

Nagyvárad thj. város polgármestere 10595—1944 szám alatt az alábbi hirdetményt adta ki:

Értesítem a közönséget, hogy Nagyvárad thj. város területén az 1 éves gyermekek szokásos himlő elleni oltása 1944. évi május hó 16-án, reggel 8 órától déli 1 óráig az A—K kezdőbetűsök részére, délután 2 órától este 6 óráig a K—Z kezdőbetűsök részére két helyen oltóbizottság előtt történik. A városnak a Körös folyótól északra eső részén (Olaszi, szőlő-hegy) lakók oltása Mikszáth Kálmán utca 16. sz. alatti óvodában, a városnak a Körös folyótól délre eső részén (Ujváros, Csillagváros, Velence, Ósi-telep) Lukácsé pedig a Rulikovszky-ut 2 sz. alatt levő óvodában történik. Oltás alá kerül minden gyermek, aki 1943. évi március hó 1-től 1944. évi február hó 29-ig született, továbbá mindazon idősebb gyermekek, akik bármilyen ok miatt mindez ideig himlő ellen beoltva még nem lettek. A szülők a gyermeket megfürdette, tiszta ruhában kötelesek az oltás helyére vinni. Amennyiben valamely gyermek magánorvos által himlő ellen már beoltott, ezt a körülményt megfelelő magánoltási

bizonyítvánnyal a gyermek szülei (gondviselői) ugyancsak az oltás helyén igazolni tartoznak.

Felhívom a közönség figyelmét arra, hogy a torlódások elkerülése végett lehetőleg még a reggeli órákban, illetőleg a második csoport a kora délutáni órákban jelentkezzenek a fent megjelölt helyeken.

Az I. fokú Közegészségügyi Hatóság által kibocsátott, névre szóló meghívót mindenki hozza magával. Az oltások ellenőrzése ugyanazon a helyen május 23-án történik; az esetleg elmaradottak pótlása is. Az ellenőrzésen való megjelenés kötelező.

Nyomatékosan figyelmeztetem a közönséget, hogy az oltásról való indokolatlan elmaradás kihágást képez és azt az 1876:XVI. t. c. értelmében 600 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetik. Ezért — amennyiben a védőoltásokon való megjelenés valamely ok miatt (súlyos betegség, elutazás, stb.) akadályba ütközik, ezt a körülményt az oltás helyén ugyancsak hitelt érdemlő módon igazolni kell.

Nagyvárad, 1944. április 25.

Dr. Gyapay s. k. polgármester.

Menekülő zsidó behálózott egy tapasztalatlan kereskedősegédet

(Nagyvárad.) Tuber Ferenc nagyvárad zsidó fiatalember ravasz tervvel eszelt ki arra, hogy a városból megszökhessen. A gettóba való telepítés napjaiban felkereste T. F. Semmelweis-utca 20. szám alatt lakó kereskedősegédet és felajánlott részére 300 pengőt arra az esetre, ha személyi okmányait két napra kölcsönadja neki.

A tapasztalatlan kereskedősegéd átadta személyi lapját, bejelentőlapját és egyéb okmányait, mire Tuber lefejtette kabátjáról a sárgacsillagot és anélkül járt-kelt a városban. Anynyira elővigyázatos volt, hogy a nála lévő kitöltetlen kenyérgyegyet is T. F. névre írta át, azonban számítása nem vált be, mert igazolatlanság alkalmával gyanússá vált és rövid nyomozás után a rendőrség megállapította, hogy félrevezette a hatóságokat, ugyanakkor

előállította a rendőrségre T. F-et is.

A rendőrbírószak pénteken tárgyalta ügyüket és töredelmes beismerő vallomásuk után Tuber Ferencet háromrendbeli büncselekményért 30 napi elzárásra ítélte. T. F. ügyében a rendőrség alkalmazta az enyhítő szakaszokat és 100 pengő pénzbüntetésre ítélte. Ugyanakkor elkobozta tőle a Tubertől kapott 300 pengőt, valamint a Tubernél talált 1096 pengő készpénzt is. Tubert büntetésének kitöltése után internálui fogják.

BUTOR

most is nagy választékban
"ARTA" bútorüzletben
Gróf Behlen István-utca
Pannonia épület

Nagyvárad thj. város polgármestere

Hirdetmény

Értesítem az érdekelteket, hogy Nagyvárad thj. város főpénztára a további intézkedésekig ki- és befizetéseket csak a délelőtti órákban, 10—12 óra között eszközöl.

Nagyvárad, 1944. május 12.

Dr. Gyapay László, h. polgármester.

Kendermagtenyésztési kötelezettség

Nagyvárad thj. város Közellátási ügyosztálya 2157—1944. k. é. szám alatt az alábbi hirdetményt adta ki: Aki a folyó gazdasági évben egy kataszteri holdon, vagy ennél nagyobb területen termelési szerződéssel vagy anélkül rostnyerés céljából kendertermel, köteles a vetésterület egytizedrészének megfelelő területen főterményként kendermagot termeszteni. A termelő a vetőmagzsükséglet kivételével köteles a termeltető vállalatnak, illetőleg a megbízott kereskedőnek az 1944. évi december hó 31. napjáig bejelenteni és az 1945. évi január hó 31. napjáig a magot átadni.

Nagyvárad, 1944. május 8.

Nagyvárad thj. város
Közellátási ügyosztálya.

Megtartotta az Emericana utolsó vitadélutánját

(Nagyvárad.) Tegnap délután 6 órai kezdettel tartotta meg az Emericana nagyvárad korporációja utolsó vitadélutánját. Az előadás a Hízekegy elmondásával kezdődött. — Hasznos Imre igazgató-prior ezúttal bejelentette, hogy dr. Kaczián Lóránd katonai szolgálata miatt nem tarthatja meg előadását.

Ezután dr. Dévald Lászlóné tartotta meg előadását: „A magyar nő szerepe a társadalomban és a szociális életben” címmel. Előadásában beszélt a magyar nő nagy és felelősségteljes harcáról, amelyet a hitárokon belül, a magyar élet belső arevonalan kell vállalnia. A továbbiakban kifejtette, hogy keresztény magyar nőnek lenni hivatás, amely hivatás számtalan dolgra kötelez.

A néhol könnyekig megható, a női lélek minden finomságán felépülő gazdag előadást az eddigiekhez mértén szomorúan kisszámú közönség meleg óvációval fogadta.

Befejezésül Hasznos Imre prior zárta le az 1943—44. évi akadémiai évet és annak a reményének adott kifejezést, hogy a jövő évet már győzelmes békében lehet majd megkezdni.

Letépte a molnársegéd ujjait a malom gőzhengere

Nagyvárad, május 13. Súlyos, de nem életveszélyes szerencsétlenség történt ma hajnali 2 órakor a várad Gőzhenger malomban. A hengereket Nagy János 19 éves molnársegéd éppen egy zsákdarab-bal takarította, amikor az egyik henger meg nem állapított körülmények között megindult és a takarítást végző molnársegéd négy ujjának első izeit letépte. Az erősen vérző kezű szerencsétlenül járt segédet a mentők beszállították a kórházba.

Mit vallanak a nettunói és cassinói angol és amerikai foglyok?

Az amerikaiak az angolokat, az angolok az amerikaiakat gyűlölik és egyik sem tudja, hogy miért harcol a németek ellen

Róma, május 9. A német haderőnek az az álláspontja, hogy a foglyul ejtett ellenséges katonákat és tisztakat ki kell ugyan hallgatni, de ha nem akarnak beszélni, semmiesetre sem szabad kényszeríteni őket erre. Így történik meg, hogy egyik fogoly többet, a másik kevesebbet mond el, illetőleg vall be. A németek ugyanezt várják el az ellenségtől, tehát azt, hogy ő se gyakoroljon kényszert a foglyul ejtett német katonákkal szemben.

Aki a nettunói és különösen a cassinói harcokat végigélte és, aki a rettenetes anyagszállásból ép hőrral kikerült, az az első pillanatokban nem képes fel fogni, milyen csoda történt vele, hogy fogát ott nem hagyta, mert bizony a legtöbb esetben csak különös szerencsének köszönheti életét. Az olaszországi hadszíntéren ellenséges részen egy va-

lód népmozsák küzd a németek ellen. Találunk ott egyesült államokbeli amerikaiakat, angolokat, kanadaiakat, ausztráliaiakat, újjeländiákat, indusokat, de Gaulle-ista franciákat, marokkóiakat, lengyeleket, sőt hawaii japánokat. Több népfajta már nem is lehetne a német haderővel szemben felsorakoztatni. Igen természetes, hogy ez a népkaleidoszkop, ha a katonai fegyelem vasmarka alatt működik is, mégis óriási szakadékokat mutat fel az egyes népek katonái között. Ennek következménye az, hogy minél több ellenséges fogoly tisztel és katonával beszélünk, annál több a vélemény, annál több a nézet a háborúról és a háborús célokról. Az első általános benyomás az, hogy a legtöbb esetben a foglyok vallomásai hajmeresztő politikai tudatlanságot árulnak el.

kerül a németeket legyűrni, de ha az ember néhány adattal szolgálnék, akkor belső biztonságukat egyszerűen elvesztik és letörteké válnak. Nagy részük elítéli a német nép elleni terrortámadásokat, de mégis annak a reménynek adnak kifejezést, hogy az angol és amerikai terrortámadások által mégis csak sikerül a német hadiipart tönkretverni. Arra a kérdésre, hogy miként magyarázzák, hogy — amint a harcokban tapasztalhatták — a német csapatoknak egyenlő és kiváló fegyver és lőszer áll rendelkezésére, nem tudnak választ adni. Az amerikaiakat nem szeretik, mert ezrintük túl dúrvák és neveletlenek, mű-

veletlenek.

Az újjeländi csapatok az utóbbi harcokban, de már Afrikában is, túl nagy áldozatokat hoztak. Az angolok őket is mint rohamcsapatokat vetik be és bizony vannak századok, amelyek 190 ember közül egy hét alatt Cassinónál 98 embert veszítettek.

Az indus katona (legnagyobb részt gurkha), mind új angol tisztok parancsnoksága alatt küzd. Ezek nem ismerik a nyelvet, a gurkhák szokásait és ezért a tiszt és a legénység között óriási szakadék. Egyáltalában nem értik meg, hogy miért kell nekik Olaszországban harcolniuk. Alexandriából annakidején Délafrikába szállították őket és azt ígérték nekik, hogy Indiába viszatérnek, de egyszerre megint csak behajózták őket — ismét csak Alexandriába kerültek és onnan az olasz hadszíntérré, ahol igen rossz időjárási viszonyok között kell harcolniuk. Ki vannak ábrándulva, mert mind azt remélték, hogy végre leváltják őket.

A szovjet propaganda karmaiban

Egybehangzóan azt állítják valamennyien, hogy az angol, amerikai és szovjet propaganda igen erősen működik közöttük. Bevallották, hogy a németekről hajmeresztő kegyetlenségeket meséltek nekik. Ugy tudták, hogy a németek minden foglyot agyonlőnek és ennek a hatása alatt, hacsak lehet, a végéig harcolnak. Nagy a csodálkozásuk, ha azután fogságba esnek és ennek a híresztelésnek alaptalanságát tapasztalhatják. Sőt azt látják, hogy a német tisztok és katonák még cigarettával is megkínálják őket. Igen érdekes a hadifoglyok vallomásaiból kitűnő határozott zsidóellenes beállítottsága. Nyíltan azt mondják az amerikaiak és angolok, hogy ennek a háborúnak csak a zsidók az

okai és egyben nyertesei. Nyíltan hirdetik, hogy Amerikában a zsidógyűlölet napról-napra nő és hogy a leszámolás órája még el fog következni. Az amerikaiak japángyűlölete határtalan. Sokan azt mondják, hogy önként jelentkeztek abban a hiszembben és annak az ígéretnek hírtokában, hogy a japánok ellen fogják őket alkalmazni és ennek dacára Európába kerültek, ahol semmi érdekük sincsen ellenük harcolni. Sokan meg vannak győződve arról, hogy egy szép napon a németek oldalán fognak még harcolni a bosevizmussal szemben. Ha azt kérdezzük tőlük, hogy akkor miért viselnek háborút Németország ellen, a legkülönbözőbb és a legellentétebb „magyarázatokat” adják. K. K.

Becsapatva

A legtöbb ellenséges katona nem tudja megmondani, hogy milyen háborús célokért küzd, nem tudja megmondani, hogy mi indítja tulajdonképpen arra, hogy ellenük háborút viseljen. Egyeszerűen katonának jelentkeztek vagy besorozták őket, azt mondták nekik, hogy Németország már amúgy is le van győzve, hogy a háború igen rövid időn belül véget ér és nagyon hamar haza fognak térni. Nagy, óriási a csalódás, ha azután szemben állanak a „gerry”-vel (a német katonákat így nevezik odaát) és ha óráról-órára azt kell tapasztalniuk, hogy a német katona kiváló harcos, hogy fegyverének mestere és hogy a német vezetése elsőrangú. Kezdődik az első meglepetés és azok, akik abban a biztos tudatban jöttek a világ négy tájáról, hogy nemcsak hazamehetnek, mint győzők, aggódva számolják a napokat, amelyeket az első vonalban kell tölteniük, amíg a leváltás megérkezik. Hálát adnak az Urnak, ha nemcsak az első vonalból, de a német tüzéség hatásos tüzeinek körletéből is kikerülnek.

Az amerikaiak politikai iskolázottsága egyenesen a nullával egyenlő. Alig

találkozunk olyannal, aki az európai viszonyokat csak hírből is ismerné. Sétának képzelték, legtöbb esetben egy érdekes kalandnak tekintették az olaszországi hadjáratot és most, hogy hóban, sárban, piszokban, mocsarakban, hegyekben és sziklák között kell harcolniuk, Olaszországot, Európát „virágoskertjé” hamisítatlan amerikai átkokkal szidják. Az angolokat nem szeretik, mert tudják, hogy ezek irigyek az amerikai katonára azért, mert ez jobb élelmezést és nagyobb fizetést kap. Nem szeretik, mert amíg az amerikai katonákat csak minden második-harmadik héten váltják fel az első vonalban, addig az angolokat minden negyedik napon leváltják. Nem szeretik az angolokat, mert kevés az olyan igazi angol katona, aki az első vonalban tényleg harcol. Mindenütt csak a segédnépek katonáival találkozunk és ezért azt állítják, hogy az angol a háborúban is olyan, mint a zsidó: másokat hagy vérezni saját hatalmi érdekeiért. Nem szeretik az angolokat, mert szerintük az angolok végtelenül gögősek és lenéznek az amerikaiakat.

Gyűlölet az angol ellen

A kanadai katona tudvalevőleg nagyon jó katona. Ők is gyűlölik az angolokat. Ennek oka sokszor igen önző és kicsinyes felfogás következménye. Mint dominium állambeli katonák az angoloknak vannak alárendelve és habár amerikai csapatok oldalán küzdenek, haragezanak amiatt, hogy nem az amerikai élelmezést és fizetést kapják, hanem a sokkal rosszabb és alacsonyabb angol. Nyíltan hangoztatják, hogy Ang-

liához semmi kötelem nem fűzi őket, ők amerikaiak és mint ilyenek élnek, gondolkoznak és sokkal közelebb állanak az egyesült állambeli katonához. Minden nagy támadásnál őket osztják be rohamcsapatba és ezért az ő vezetősegeik a legnagyobbak.

Az angolok gögősek, még a fogságban is konokul tagadják, hogy a háborút így vagy úgy máris elvesztették. Még mindig remélnék abban, hogy majd ei-

Három lengyel menekült kalandos szökése Rimanovától Nagyváradig

Nagyvárad. Néhány héttel ezelőtt Novák Anna, Dobrowszky Halina és Gorousszky János Lengyelországból Rimanova nevű városból attól való félelmükben, hogy internálni fogják őket, Magyarországra szütek. Kalandos útjuk Nagyváradra vezetett. Novák Anna, 24 éves lengyel nő ugyanis egy régi lengyel ismerősét, Kottlást Jánost Nagyváradon akarta felkeresni, mert arról értesült, hogy ez az ismerőse Nagyváradon telepedett le Nagyváradra vasárnap reggel érkeztek meg, majd a három lengyel menekült felkereste a Mátyás király-utca 9. alatti éttermet és ottan érdeklődtek Kottlást János személye után. A menekülteknek különös szerencséjük volt, mert ott tartózkodásuk alkalmával érkezett az étterembe a keresett lengyel, akinek régi ismerősei előadták, hogy Romániába akarnak szökni és legyen tervükben segítségükre.

A menekültek hosszas eszmecsere után felkérték Mócsi Gyula vendéglőst, hogy legyen segítségükre a határon való átszökésnél. Mócsi Gyula azonban nem vállalta a szüktetést, ellenben akadt egy ottlevő vendég, névszerint Kötetes Mihály, aki felajánlotta szolgálatát és ezért a vállalkozásért 2000 pengőt kért.

Ezután a lengyel menekültek szál-

lást kerestek és elhelyezkedtek a London-utca 8. szám, majd a Ráday Gedeon-utca 10. szám alatti házakban. Szökésükről azonban a nagyvárad rendőrség tudomást szerzett és a három menekült előállította a rendőrségre.

Kihallgatásuk alkalmával kiderült, hogy Mócsi Gyula egyáltalán nem vett részt az ügyben, Kötetes Mihály az átadott összeggel megszökött. A rendőrbíró Novák Annát kéthónapi elzárásra ítélte, majd mindhármukat pénteken délelőtt átkísérték a királyi ügyészség fogházába, ahol tiltott határátlépés miatt vonják majd felelősségre. Büntetésük kitöltése után a rendőrség mindhármukat internálni fogja.

Szent Mónika-Közösség asszonyai

Május 15-én, hétfőn, minden Mónika-testvért szeretettel várunk d. u. 5 óra után otthonunkba. Májusi ajtatósság is lesz a lourdesi berlangnál. Vezetőség.

Kávéházakban és vendéglőkben karjra Magyar Lapok-at

Szörmék, szőnyegek

szakszerűen kezelt

molykárélleni megóvása teljes értékűbiztosítással

MUDURA

szücsmesternél Szt. János-u. 1. Tel. 35-04
Telefonhívásra házhoz küldünk

Előjáték az invázióhoz?

Ellenségeink atlanti-parti aknás offenzívája

A megzálott nyugati területek partja előtt hullámzó vizen az ellenséges aknaháború fokozott aktivitása figyelhető meg. A Csatornában és a biszkajai öbölben bevett biztosító és aknakereső rajok március hónap első heteihez viszonyítva két-háromszor annyi akna kihalászását, illetve ártalmatlanná tételét jelentik. Ebből arra következtethetünk, hogy a harcok ebben a szakaszban (melyet döntéstől vemhes hadműveletek előjátékának nevezhetünk), az ellenség meg akarja nehezíteni a német partmenti hadihajó és karavánközlekedést.

Ha párhuzamot akarunk vonni ezen parti térségekben végrehajtott hadműveletek és a földi célok ellen vezetett légi offenzíva között, az ellenséges vasúti csomópontok és központi pályaudvarok szétverése és a guruló anyag megterhelésében ugyanazt a céltudatosságot kell látnunk.

Ha az ellenségnek az volt a célja, hogy hosszú időre kihatóan megnehezítse a parti vizeken való német hajókázást, meg kell állapítanunk, hogy az ellenségnek a francia parti vizeken folyó hajózás megbénítása nem sikerült. A doveri szorosban nyugodtan bonyolódik továbbra is a német forgalom, bár az ellenség nemcsak aknákkal, de gyorsnászad-előretörésekkel és a távolági útegek tüzével is zavarni próbál. Ezeknek az útnak a tisztántartása egyaránt fontos a Nyugat katonai ellátása és a hazai építőművekben kijavított hajóknak az atlanti part bevetési támaszpontjaira való eljuttatása szempontjából.

MUNKÁBAN A MÁGNESES AKNÁK

Az angolok által alkalmazott aknák nagyon bonyolult szerkezetű távolági gyújtású aknák. A régebben alkalmazott érintkezőgyújtás aknákkal szemben ezek a pokoli szerzők már akkor robbannak, ha vashajó uszik el fölöttük. Ezért mágneses aknáknak is nevezik őket. A háború kezdete óta állandó versenyfutás figyelhető meg az angol és német zár-speciálisok között: minden egyes újabb találmányra új elhárító eljárás válaszol. Ez a versenyfutás ma sem zárult le még s a háború győzelmes befejeztéig nem is fog lezárulni.

A háború elején alkalmazott mágneses szerkezetek fenék-aknák voltak s csak körülbelül 40 méter mélységig lehetett őket alkalmazni. Most olyan eljárat ezelték ki, amelynek segítségével ezeket a mágneses aknákat 40 méternél sokkal hatalmasabb mélységekben is eredményesen lehet alkalmazni.

ELHÁRÍTÁS

Az elhárítás fejlődése oda vezetett, hogy az elaknázás ma már nem csak egyfajta aknával történik, hanem tiztizenkét fajta típusal örvendeztetik meg az ellenséges aknaszedőket. Az ilyen aknák majd mindegyikének ártalmatlanná tételéhez más és más szerkezet szükséges. És valóban, ma már az a helyzet, hogy egy aknakereső hajóra nem is lehet beépíteni valamennyi aknafajta elhárításához szükséges különféle eszközöket. Az aknák arányzámára e helyt csak annyit áll módunkban megjegyezni, hogy az érintkező gyújtós aknák arányzama alig éri el a két-három százalékot.

Az ellenség manapság leginkább csoportosan szárnyra bocsajtott nehéz repülőgépekkel oldja meg a francia parti vizek elaknázásának különben nehéz kérdését. A háború elején alacsony szálló gépekből vagy nagy magasságokból, de ejtőernyővel vetették az akná-

kat. Ma már sikerült a vízreapódáskor keletkező veszélyes hatásokat kiküszöbölni és az aknákat egészen nagy magasságokból, ejtőernyő nélkül hajtani. Megjegyezzük, hogy egy-egy repülőgép — ez a nagyságtól függ — négy-hat 600—1000 kilós aknákat tud magával vinni.

A parti vizek ma kétségtelenül a brit aknás offenzíva jegyében állnak. En-

nek az offenzívának két értelme lehet. Vagy a Csatornában és a Biszkajában lebonyolódó német hajóforgalom megbénítása, vagy megnehezítése. Vagy pedig a német aknakereső kötelékek sorainak megtrikítása, hogy ezek invázió esetén ne tudják végrehajtani a rájuk váró komoly feladatokat.

Egyik szándék sem valósult meg. Az anyagellhasználódás csak jelentéktelenül növekedett. A fölrobbant aknakeresők száma pedig nem nagyobb az átlagnál; e mesterségnél az aknára futást teljesen kiküszöbölni úgy sem lehet.

Nem szállodás, hanem panziótulajdonos volt az elítélt Gampé István

Nem volt kapcsolata a premontreiekkel

Nagyvárad, május 13. Lapunk csütörtöki számában hírt adtunk arról, hogy a rendőrbíróság zsidóbújtatásért 30 napi elzárásra ítélte Gampé István Félixfürdői szállodást, aki ellen a büntetésen kívül megindult az internálási eljárás.

Mint utólag megtudtuk, Gampé Istvánnak nem volt szállodája Félixfürdőn

és a fürdő szállodáihoz semmi köze nem volt, hanem kis panziójában fogadott vendégeket és így került összeköttetésbe a gettó elől megszökött zsidó nőkkel.

Gampé feleségének egyébként az Ibusz pavilonokkal van üzleti kapcsolata.

További intézkedésig nem adható ki iparendedély

Nagyvárad, május 13. A kereskedelmi és iparkamara ma délelőtt utasítást kapott a miniszteriumtól, amely szerint további intézkedésig iparendedélyeket kiadni, illetőleg véleményezni nem szabad.

Ez a rendelkezés is nyilvánvalóvá teszi a kereskedelmi miniszternek azt a felfogását, amelyet egyébként annakidején már nyilatkozatában is kifejezésre juttatott, hogy a magyar gazdasági életnek nincs annyi üzletre szüksége, amennyi a zsidó üzletek bezárása előtt működött. A zsidó üzletek jelentékeny része zárva marad s a közellátási és

honvédelmi szempontból feltétlenül szükséges üzleteken túl csak azokat fogják keresztényeknek juttatni, amelyek léte gazdasági szempontból indokolt. De ezek közül is legalább 40 százalékos tartalomnak azok számára, akik most a harctéren küzdenek. Nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy a juttatások nem fognak nemzeti ajándéknüjtás formájában történni. Téved tehát az, aki azt hiszi, hogy berendezett és áruval felszerelt üzletet fog kapni, aprópénzzel a pult fiókjában, hogy legyen miből visszaadni, ha nagy bankókkal jönnek a vevők.

Május 14-én 20 óráig jelentkezniük kell a gettón kívülmaradt zsidóknak

Büntetésben részesül a zsidót rejtegető keresztény

A nagyváradai csendőr tanzászlóal parancsnoka a mai napon Nagyvárad közönségéhez a következő szövegű hirdetményt intézte:

1.

Tudomásomra jutott, hogy egyes, sárga csillag viselésére kötelezett zsidó személyek és családok az összegyűjtést végző bizottságok helytelen irányítása és gyors munkája következtében, az ellenőrzés és a gettóba való beszállítás alól véletlenül kimaradtak s most lakásukon tartózkodva, még mindig várják a bizottság kiszállását.

Ne várjanak tovább, hanem ezen hirdetmény keltétől számított 2 napon belül, legkésőbb azonban 1944. május 14-én 20 óráig személyesen, vagy írásban — de nem postán feladott, hanem küldöncel kézbesített értesítésben — jelentkezzenek, a lakásuk és családtagjaik megnevezésével, a polgármesteri hivatal I. emelet 24. számú szobájában naponta 8—12 és 12—20 óra között működő, a beje-

lentések átvételére kirendelt csendőr csoportnál. A bizottság kiszállásáról és elszállításukról a bejelentések alapján gondoskodni fogok.

Aki a fenti határidőig önként nem jelentkezik, viselni fogja a következményeket azzal a kereszténnyel együtt, aki esetleges elrejtésében közreműködött.

Sok ilyen adat van már együtt, rövidesen megkezdődik az erőyes csendőri nyomozás ebben az irányban is.

2.

A gettóba szállított zsidók lakása: a hatóság lepecsételtette. A zsidó vagyont a nemzet számára biztosítani minden becsületes magyarnak hazafias kötelessége addig is, amíg a pontos számbavétel és

Magasfőrszű bokorrózsák, virágpalánták, muskátlik jutányosan beszerezhetőek.

CZIRA kertészet Apáca-u. 28. Üzlet Bémer-tér 2. szám

elosztás hatósági úton be nem következnek.

Nyomatékosan figyelmeztetek mindenkét, hogy a zsidó vagyon felett a csendőrség is örkődik. Törvényeink értelmében súlyos megtorlásban részesül az, aki a hatósági pecsétet eltávolítja, vagy az így lezárt lakásba más úton bejutva, abból valamit eltulajdonít.

3.

Folyó hó 14-ével hatályát veszti a város polgármesterének május 3-án kibocsátott azon hirdetménye, amelyben a zsidóknak lakásaik elhagyását naponta 9—10 óráig megengedte.

Nagyvárad, 1944. május hó 12.

Vitéz PÉTERFFY alezredes s. k. tanzászlóal parancsnok.

Hirdetmény az 1924. évi születésűek önkéntes harctéri szolgálatra való jelentkezésére

A m. kir. 25. honvéd kiegészítő parancsnokság 1758/kt.—1944. számú megkeresése folytán a harctéri szolgálatra önként jelentkezők tájékoztatása céljából a következőket közlöm:

Jelenleg csak azoknak van a honvédséghez való önkéntes belépésük megengedve, akik 1924. évben születtek és kifejezetten hadművelési teljesítendő szolgálatra kérik beosztásukat. Ezen önként jelentkezők kötelesek magyar állampolgárságukat, születési anyakönyvi kivonatukat, belépési nyilatkozatukat, az atya vagy gyám beleegyező nyilatkozatát, amelyben kifejezetten beleegyezését kell az atyának vagy gyámnak adni arra, hogy gyermeke illetve gyámoltja a hadművelési területen teljesítendő szolgálatra önként belépessen, — igazoló irataikat beszerezni. A belépési bizonyítványt és a szülei beleegyező nyilatkozatot a város katonai ügyosztályánál (Teleki u. 3. sz.) kell kérni. A fent felsorolt iratokkal felszerelt kérelmet a M. Kir. 25. honvéd kiegészítő parancsnoksághoz Nagyvárad, Horthy Miklós ut 26. sz. alatt kell 1944. május hó 25-ig beadni, ahol a kérelmet elbírálják és a jelentkezőt sorozásra berendelni. A sorozási nap a berendelésben lesz megállapítva.

Nagyvárad, 1944. május 9.

Dr Gyapay
h. polgármester

Marosi László kitüntetésére

A Kormányzó Ur magas kitüntetés adományozott Marosi László most sarkadkereszturi lelkésznek, aki a múltévben táborig lelkészi szolgálatot teljesített az orosz arcvonalon. Bátor magatartásáért most érkezett meg a Signum Laudis a hadiszalagon.

Papp Ernő „VENUS” illatszertárában Szt. János-utca 4. sz.

a legcsóbban vásárolhat, nagy választékban parfümöt és kölnivizeket. — Háztartási cikkek, pipere és kozmetikai szerek dús választékban.

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
 3 óra 12.40 P.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

Dr. ROZSLAY ZOLTÁN AZ ÚJ POLGÁRMESTERI TITKÁR. A város háza új ügybeosztásával kapcsolatban Dr. Gyapay László h. polgármester Dr. Rozsály Zoltán I. oszt. fogalmazót a polgármesteri titkári teendők ellátásával bízta meg.

Bájtársi parancs. A Magyar Tűzharcos Szövetség Nagyvárad Főcsoportja ezúton figyelmezteti tagjait az esetleges hátralekös tagdíjak rendezésére. Elnökség.

BEIKTATTÁK GÖMÖR ÉS KIS-HONT VÁRMEGYE FŐISPANJÁT. Rimaszombat. (MTL.) Pénteken írták be Gömör- és Kishont vármegye törvényhatóságának rendkívüli közgyűlésén Parkas Attila új főispánt. A beiktató közgyűlésen megjelent és beszédet mondott Jaross Andor belügyminiszter is.

Német

kulturfilm matiné

vasárnap délelőtt 11 órakor a Belvárosi mozgóban. Előadásra kerülnek sport- és kulturfilmek.

Adományok. Berényi Ödön keressék a szokásos 30 pengő adományát mert is eljuttatta szerkesztőségünkbe a padba-voonultak hozzátartozói számára Rendel-tetési helyére juttatjuk.

FELHÍVÁS. Felkérjük tagjainkat, akik a gettó területén laktak, hogy új lakásuk címét velünk személyesen, vagy levélben közölik. **TURUL Biztosító.** Bethlen István-u. 6. sz.

Be kell szolgáltatni a zsidóktól átvett élelmiszerjegyeket. Reklivom a város lakosságát, hogy azok, akik a gettóba beszállított zsidóktól élelmiszerjegyeket, vásárlási könyvet, tejjegyet, valamint felelőnőző lapot vettek át, azt a Közellátási ügyosztály (Szaniszló-u. 15. sz.) 5. sz. szobájába legkésőbb folyó hó 20-ig adják le. Akik ennek nem tesznek eleget, azok ellen a legszigorúbb megtorló intézkedés lesz folyamatba téve. Nagyvárad, 1944. május hó 12-én. Nagyvárad thj. város Közellátási Ügyosztálya.

Szigeti Józsefné virágüzletét

Mezey Mihály utcáról **áthelyezte** Bémer-tér 3 szám alá (volt Markovits divatüzlet.)
Megrendelésre: Alkalmi csokrok, arajmák, sirkoszorúk **legszebb** kivitelben kaphatók. Pontos kiszolgálás! A nb. közönség szíves pártfogását kérve
Szigeti Józsefné

NAC atléták figyelmébe. Az áldozó csütörtöki német-magyar katonai atlétikai viadalra való kijelölés miatt a keddi edzésre minden atléta jöjjön el. NAC elnökség.

A SZENT JÓZSEF KÓRHÁZ szülészeti osztálya ismét megnyitott, dr. Fekete Károly osztályvezető főorvos katonai szolgálatából hazatért.

Felhívás Steiner Viktor és Citrom-féle sütők ügyfeleihez. Felhívom mindazon kenyérrárusításával foglalkozókat, akik Steiner Viktor és Citrom-féle sütőktől kényeret vettek át elárúsításra, hogy elszámolásuk megejtése végett a Közellátási ügyosztály 2. sz. szobájában legkésőbb f. hó 16-ig jelenjenek meg. Nagyvárad, 1944. május hó 12-én. Nagyvárad thj. város Közellátási Ügyosztálya.

Német

kulturfilm matiné

vasárnap délelőtt 11 órakor a Belvárosi mozgóban. Előadásra kerülnek sport- és kulturfilmek.

ELMARAD A HEGYI KULTURHAZ SZIGLIGETI ÜNNEPELYE a főszereplők katonai szolgálatra történt bevonulása miatt. Lapunkban közöltük, hogy a Hegyi Kulturház műkedvelői népművelési Szigligeti ünnepélyt, terveztek május 14-re, melynek jövedelmét a bombakárosultak segélyezésére szánták. Rajtuk kívül eső ok miatt az előadás elmarad, megtakarított filléreikből mégis 104 pengő adományoztak a bombakárosultaknak.

Hirdetések felvétele

felelősség mellett az összes helyi, budapesti és az ország bármely lapja részére a lapok eredeti díjtétele szerint a **BUDAPEST, KOZLONY** hivatalos lap részére is.

Kérjen ajánlatot az ország legelső hirdetési vállalatától
RUDOLF MOSSE hirdetőiroda
 Nagyvárad, Rákóczi-ut 2. Bazár-épület (Magy. Ált. Hitelbank mellett)

Legkésőbb május 20-ig be kell jelenteni a lakásváltoztatást. Értesitem a város lakosságát, hogy a Közellátási Ügyosztály az 1944 július hó 1-től 1944 szeptember hó 30-ig terjedő időre érvényes bíró közellátási jegyek szétosztási munkálatait megkezdte. A jegyek szétosztásának zavartalan biztosítása érdekében felhívom a város lakosságát, hogy aki 1944 március hó 15. napjától lakást változtatott és a rendőrségi bejelentő hivatalon kívül a Közellátási Ügyosztálynál nem jelentette be változást, azok legkésőbb f. hó 20-ig jelentésk be. Ugyanez vonatkozik azokra is, akik a gettó területéről lettek kiköltöztetve. Nagyvárad, 1944. május hó 12-én. Nagyvárad thj. város Közellátási Ügyosztálya.

Elmarad az előadás a Hegyi kulturházban. A Hegyi kulturházban a bombakárosultak javára tervezett Szigligeti ünnepélyt és népművelési műkedvelő előadást, a főszereplők azonnaira szóló katonai behívása miatt, e hó 14-ről, bizonytalan időre el kellett halasztani. Mégis, a nemes célt tartva szem előtt, a műkedvelő ifjuság, előző előadásainak jövedelméből, 194 pengőt ajánlott fel a bombakárosultak javára.

3 S. S. WAFFENACTION. Ich fordere alle V. D. U. Mitglieder der Jahrgänge 1882 bis 1927 auf sich zwecks Zusammen-schreibung in die 3 Waffen S. S. Aktion Sonntag Abend 8 Uhr Heimlokal Rákóczi-Gasse 13 zu erscheinen. Ogl. Fritech.

BUTORT színeset **MEZEI-től**
 Háló, kombinált és előszobák. Konyha újdonások
 Szabadság-utca 12. (Szacsay-utca 48.)

A VAS- ÉS FÉMIPARI szakosztály lakatos és bádogos csoportja értesíti tagjait, hogy fekete és horganylemez-utalványukat május hó 13-tól 19-ig feltétlen vegyék át, mert ellenkező esetben utalványaik érvényüket veszítik. (Kifogásokat nem fogadunk el.)

Német

kulturfilm matiné

vasárnap délelőtt 11 órakor a Belvárosi mozgóban. Előadásra kerülnek sport- és kulturfilmek.

Az Ipartestület Faipari szakosztálya felhívja tagjai figyelmét, hogy enyv érkezett és utalványaikért folyó hó 15-től 20-ig (delelőtt 1 óráig) okvetlen jelentkez-

Dr. Fórisné

modern kozmetikai intézete Teleki Pál-utca 2. Telefon 20-05. — Díjtalan tanácsadás. Krém, ruzs, puder egyéni arca.

zenek, mert ellenkező esetben utalványaik érvényét veszítik. Kifogásokat nem fogadunk el.) Elnökség.

Szücs Mara

Főszereplői: Simor Erzszi, Szörényi Eva, Páger, Perényi Vasárnaptól a CASINO-ban
 Szombaton utoljára:
Bécsi vér

KORONA Filmszínház

Cifranymoruság

Jókai Mór regénye filmen
 Főszerepben: Simor Erzszi, Uray Tivadar
 Kisérő kultúrműsor

CSEREBOGÁROLAJJAL VILÁGITANAK KISKÖRÖSÖN. Kisköröseről jelentik: A kiskörösei tanyákon legújabbban cserébogárolajjal világítanak a kis tanyai mécsesek. A cserébogárolajat úgy állítják elő az egyébként kártékony bogárhadból, hogy összegyűjtve őket zeákba tezik a vízben áztatják. Aztán lecsöpögtetik róluk a vizet, lábasokba rakják és forró kemencébe teszik. Az itt kiolvadó zsírjuk aztán már pompás világítóolajként használható, ugyanakkor szappanfőzésre és kocsikenőcsre is kiválóan alkalmas.

Biharszentandrás község elöljárósága. 734-1944.

HIRDETMÉNY

Biharszentandrás község elöljárósága 1944. július hó 11-én délután 3 órakor megtartandó nyilvános árverésen a biharszentandrás közeégházánál haszonbérbe adja 1944 július hó 1-től számított 10 évre a község kb. 3700 hold vadászterületét. Kiküldési ár 20 q I. osztályú búza ellenértéke évi haszonbér. Árverési feltételek a közeégházánál megtekinthetők.

Biharszentandrás, 1944. május 2.

NYILTTÉR

Műhelyemet a Fábian Lajos u. volt Neimann Vilmos-féle helyiségbe helyeztem át. Mindenféle motor, motorkerék-pár gépalkatrészt, szerszámot, vas- és fémesztergályos, géplakatos, valamint hegesztő-munkát vállallok és annak szak-szerű elvégzéséért a legmesszebbmenő szavatosságot vállallok.

FUTÓ KÁROLY

vasesztergályos és géplakatos-mester.

Utolsó üzenete egyetlen fiunknak:

„Talpig katona leszek, harcolni fogok, ha fel is áldozom magamat hazáért...”

Fájdalmas szívvel jelentjük, hogy drága fiunk

Tarcsy András

honvéd tizedes

május hó 4-én, 3 órakor, életének 22-ik évében, a szoviet elleni hadjárásban életét adta a hazáért.

Negyedik éve önként harcolt magyar becsülettel a VIII. honvéd hadtest kötelékében.

Halottunk nyugalmas pihenéséért 1944. május 14-én délelőtt az Újvárosi református templomban imádkozunk.

Nagyvárad, 1944. május 10.

Gyászolják: Tarcsy András édesapja, Rimay Klára édesanyja, testvére Katalin, a Tarcsy és Rimay család.

A nyilárusítású üzletek záróráját tárgyalja a Kereskedelmi és Iparkamara legközelebbi gyűlése

Horváth Árpád miniszteri biztos átirata a kamarához

Horváth Árpád, a Nagyvárad Kereskedelmi Csarnok miniszteri biztosának megbízásából a nyilárusítású üzletek zárórájának ügyében a helybeli Kereskedelmi és Iparkamarához a következő átiratot küldték:

Szakosztályaink az elmúlt két hét alatt behatóan foglalkoztak a f. évi április hó 30-án megjelent nyilárusítású üzletek nyitása és zárása idejének újabb szabályozása tárgyában kiadott 55.000-1944. K. K. M. sz. rendelettel.

Az ezzel kapcsolatos kívánságokat vizsgálat tárgyává téve az elképzelésünk szerinti jogos kérelmeket a lentiekben tisztelettel tolmácsoljuk azzal a kérelemmel, hogy a legközelebbi kamarai értekezleten méltóztassék ezt kifejezésre juttatni és városunk kereskedői társadalmának a rendelettel kapcsolatban megemlített óhajait képviselni.

Kereskedőink kéri, hogy engedjék meg, helyesebben a fentebb említett miniszteri rendelet oly értelemben magyaráztassék, miszerint a szombati napon az üzletek 14 órakor (déltűn 2 órakor) zárva tarthassanak, illetve bezárhassanak — továbbá más köznapokon pedig egyes szakmák 16 óra 30 perckor (fél 5 órakor) zárhassanak.

Természetesen ezek a kívánságok a hivatalos rendeletben említett üzletek közül egyáltalában nem vonatkoznak a kizáróan vagy túlnyomóan élelmiszer, vagy tüzelőanyag árusítására berendezett nyilárusítású üzletekre.

Fenti kérelmeket következőkben indokolják meg:

A rendelet 1. §. szerint — ... az ország egész területén hétköznapokon délelőtt 9 óra előtt kinyitni és este fél 6 órán tul, szombaton 7 órán tul nyitva tartani nem szabad...

Ebből az következik, hogy míg a nyitás tekintetében korábbi időpontot törvényhozó nem engedélyez, mint délelőtt 9 óra, a zárás szempontjából azonban a legfelső határt szabta meg, amelyen tul már nyitva tartani nem szabad, de viszont nem zárja ki, illetve nem tiltja meg adott körülmények között a fél 5 óra, illetve szombat 7 óra előtti zárás.

Ezen magyarázatot nem dönti meg 3. §. (2) bekezdésében szigorúan előírt egyhuzamban nyitvatartás sem, mert ez kifejezetten a déli zárvatartás kiküszöbölésére vonatkozik.

A szombat déltűn éppen az egyhuzamban állandó 5 napon át folytatódó nyitvatartás folytán szociális szempontból igen ajánlatos a munkaadó és munkavállaló hétvégi pihenő idejében beiktatható, mert hiszen így lehetővé válik, hogy ugy az alkalmazottak, mint a munkaadók fizikailag és idegileg is jobban kipihenjék magukat és az egész héren át melőzni kénytelen ügyes-bajos dolgait elintézhessék.

Az egyes szakmákra engedélyezhető korábbi zárás a hét más napjaiban gyakorlatilag nagy megkönnyítéseket jelent, ugy a munkaadó, valamint alkalmazottai részére. Köztudomású, hogy az általános kereskedelmi szokás szerint, vaskereskedők és textilkereskedőknel a késő déltűni órákban bevásárló közönség nem igen látogat el és 4 óra után ezek már minden munka nélkül kénytelenek az üzletben maradni. Senkinek gazdasági hátránya nem származik abból, ha máskü-

lönben egész napon át nyitvatartott üzlet fél 5 órakor zár be. Hozzáfüzzük, ez nem minden szakmára alkalmazható, mivel szintén köztudomású tény, hogy könyv- és papirkereskedések, drogéria és illatszer és egyéb más szakmában főképpen, amelyek a férfi és női divattal kapcsolatosak pontosan ezekben az órákban van a legnagyobb forgalom.

Külön fejezetet érdemelnek a barákbán piacon árusító textil kiskereskedők, akik szabályszerű iparjogositványai rendelkeznek, de a multban még lehetetlenné vált nyilárusítású üzlethelyiségekbe való elhelyezkedésük. Ezen kereskedők a helyi adottságnál fogva déltűn 3 óra után már nem árusítanak egyáltalán és céltalan, hogy fél 6 óráig nyitva tartanak, ahelyett, hogy ezt az időt más hasznos

munkára fordítanak. Ezt alátámassza még az a körülmény is, hogy Nagyváradról a vidékre induló vonatok déltűn 4 órakor kifutnak és így a piacon árusító kereskedők, akik legnagyobb részt, sőt teljesen vidéki közönségre vannak beállítva, már 3 óra előtt vásárló közönség nélkül maradnak.

Tisztelettel kérjük méltóztassék kereskedőink jogos kérelmét magáévá tenni és azt illetékes helyen kifejezésre juttatni.

Nagyvárad, 1944. május 13.

Megkülönböztetett fiztelettel:

dr. Kalas László s. k.,
a nagyvárad Kereskedelmi Csarnok Miniszteri Biztosának megbízásából, titkár-jogtanácsos.

Ne zaklassuk a hatóságokat zsidó üzlethelyiség és árukészlet kiutalására irányuló kérdésekkel

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A zsidók vagyonának bejelentéséről és zárolásáról szóló 1600/1944. ME sz. rendelet, továbbá a zsidó kereskedők üzlethez tartozó árukészlet és berendezés zár alá vételéről szóló 50.500-1944. KKM számú rendelet megjelenése óta nemcsak a kereskedelmi minisztériumba, hanem az iparkamarába, sőt más közigazgatási hatóságokhoz is tömegesen érkeznek zsidóüzlet átvteléről, árukészlet és üzlethelyiség kiutalásáról szóló kérvények. Illetékes hely ismételtlen közli, hogy a zsidóüzletek árukészletével és üzlethelyiségeivel kapcsolatos kérdésekben, a már közölt irányelvek alapján, intézkedésre csak a bejelentési kötele-

zettség alá eső zsidóvagyon számbavétele után kerül sor. Így tehát teljesen céltalan a hatóságokat ilyen kérdésekkel ostromolni. Hasonlóképpen céltalan az olyan kérelem előterjesztése is, amelyben egyesek vállalatvet zsetői minőségben való kirendelésüket kéri. A lezárt zsidó üzletek élére ugyanis csak abban az esetben kerül vállalati vezető, ha az üzletre honvédelmi vagy közellátási érdekből feltétlenül szükség van. Vállalati vezetőt az ilyen üzlet élére különben sem személyes jelentkezés útján, hanem az illetékes szakma javaslatára és elsősorban a vállalat megbízható keresztény alkalmazottai közül rendelnek ki.

Megkezdődött a tüzfiosztás az 1944-45. évre

Értesitem a város közönségét, hogy a Közélelmezési Ügyosztály 1944-45. tüzfiosztás-évre a fakiosztást megkezdte. Mindazok, akik fölős tüzfiosztást jelentettek be, az alanti kedvezményt nem vehetik igénybe. Minden falpra az alanti tüzfiosztakereskedőnél 50 kg. tüzfia vásárolható a hirdetmény megjelenésétől számított 5 napon belül. Az 50 kg. tüzfian kívül bármelyik szénkereskedőnél még 50 kg. szén is vásárolható.

Felhívom a tüzfiosztakereskedőket, hogy az elszámolásokat a hirdetmény napjától számított 6 napon belül kötelesek benyújtani a Közélelmezési Ügyosztályhoz. — Ugyancsak be kell adni azok elszámolásokat is, amelyeket az 50%-os készletből szolgáltatottak ki.

Május 15-én:

Vlad fiatelepen Bem-u. 25. sz.) Pekár Gyula, Virág Benedek, Taksony fejedelem, Darányi Ignác-tér, Kosztolányi Dezső, Eskü, Kriza János, Berzsényi D., Bajnok, Ambrus Zoltán, Miklós.

Topay József (Beóthy Ödön-u. 78. sz.) fiatelepen: Mester, Akác, Keszthelyi Z., Sipos Orbán, Nyár, Tárkányi Emlék, v. Zágonyi Dezső, Vadász.

Zathureczky József (Cselepaták-u.): Ornagy, Pályi, Napsugár, Felsődorongos, Almás.

Pallos (Dante-u. 12. sz. a.) fiatelepen: Szilyás, Bihari, Ördögös, Sáros, Búza, Rozs, Széna, Verdi, Réthay Károly, Sövény, Alsódorongos, Pengő, Szüret, Kigyó.

Csonka István (várad-velencei állomás) fiatelepen: Baranyi, Vérmező, Révay, Szent Jeromos, Garas, Bólyai Farkas.

Lévay Erzsébet (várad-velencei állomás) fiatelepen: Cinka Panna telep, Hid utcák.

Szabó Sára (Várad-velencei állomás) fiatelepen: Gyár, Balogn Máté utcák.
Nemes János (Ghíllányi-u. 26. sz. a.) fiatelepen: Kacsóh Pongrác, Ceglédi György Paganini, Zichy M., Ferenc József-tér.
Heiter (Kapisztrán-tér) fiatelepen: Beethoven-utca.

Bármilyen
Ingatlan
adásvétel, csere vagy bérlet-
ügyben bizalommal keresse fel
MEZEI ingatlanforgalmi irodát
Nagy Sándor u. 19. Telefon. 27-50

Pallos fiatelepen: Bolgár, Kún, Mcgyoró, Tölgyfa, Cserfa, Ferenczy, Szokoly Tamás, Bölönyi Sándor, Sip, Csobánc, Szanatoriumi ut.

Május 17-én:

Pallos fiatelepen: Kunc Aladár, Bosnyák, Hontériusz, Torockó, Alsó törkóméró, Uzsoki, Pipa, Bakator, Mehes, Kikelet, Tavasz, Vadvirág, Felső törkóméró.

Május 18-án:

Pallos fiatelepen: Florian, Szerencse, Toboró, Úteg, Galagonya, Századon utcák.

Nagyvárad, 1944. május 13-án.

Nagyvárad thj. város
Közellátási Ügyosztálya.

Szolgalatos gyógyszerterek V. CSOPORT:

KLEOPATRA gyógyszerter Kossuth Lajos-utca 2. (Barla Dezső) 15-15.
CSILLAG gyógyszerter, Mussolin-tér 3. (E. Csapó Z.) 25-51.

MATYAS KIRALY gyógyszerter, Szt János-u. 50. (Ajtay G. Gyula) 21-31.
SZENT ANTAL gyógyszerter, Gerlicy-u. 14. (Atlasz Lajos) 13-55.

SZINHÁZ

Kívánsághangverseny szombaton fél 7 órakor

Közkívánatra szombaton este fél 7 órai kezdettel megismétli a színház a nagy magyar-német kívánsághangversenyt. Rendes helyárok.

Vasárnap déltűn 3 órakor *Egy csók és más semmi* című mulatságos, vidám operett, rendes helyárokval van műsoron az eredeti szereposztásban.

Eladó lányok című operett-ujdonéag vasárnap hat órakor kerül ismét színpadra. 3 óras kacagás és harsány derültség. Jegyekről ajánlatos előre gondoskodni.

Nagy hangverseny est hétfőn este fél 7 órai kezdettel a színházban. Közreműködnek: A német véderő (Waffen SS) 50 tagú zenekara Willi Böhm főrohavezető vezényletével, a Szigligeti Színház zenekara Matolsy Zoltán karnagy vezényletével, a színház szólistái és táncgara, dr Mendl SS Oscha. bariton, Zongorán kísér: Belikov Borisné. Műsoron: Weber: Oberon-nyitány. Két ária Puccini Bohémélet című operájából. Heuberger: Operabál nyitánya. Továbbá: Künneke, Wolff, Schubert, Schmiedt-Centner, Plauquett, Lehár, Lortzing, Nicolai és Strauss művek. Áriák, ének és tánc-duettek és táncrevük. Jegyek rendes színházi helyárokval a pénztárnál már válthatók.

Kedden 6 órakor *filleres helyárokval* népművelési előadás sorozatban a *Kaméliás hölgy* kerül színpadra.

MŰSOR:

Vasárnap déltűn 3 órakor: *Egy csók és más semmi*.

Vasárnap 6 órakor: *Eladó lányok*. Hétfőn fél 7 órakor: Nagy zenekari hangverseny.

Kedden 6 órakor: *A kaméliás hölgy*.

Légtalmi tájékoztatót adott ki dr. Gyapay László helyettes polgármester

Ki kell fűggeszteni a légtalmi közlemények mellé

Nagyvárad thj. város légtalmi szervezetéről nyomtatott Tájékoztatót adtam ki. A tájékoztatót teljes szövegében a helyi lapokban is közzétettem. Egyben intézkedtem, hogy a tájékoztatóból 1—1 példányt postai úton minden lakóház részére kikézhessenek.

Felhívom a lakóházak és egyéb építmények tulajdonosait, bérlőit és légo. parancsnokait, — gondoskodjanak arról, hogy a tájékoztatót minden lakóház bejáratánál — ott, ahol az egyéb légtalmi tájékoztatókat is kifüggesztik — maradandó módon kifüggesztessék.

Gyárak, ipartelepek, közintézmények és nagyobb épületek részére, ahol több példány elhelyezése kívánatos, a Légtalmi Ligánál lehet igényelni további példányokat. (Légtalmi Liga új helyisége: Széchenyi-tér 1. szám.)

Felhívom a ház- és házcsoportparancsnokokat, hogy oktatósaik során a Tájékoztatóban foglaltakat külön is ismertessék a lakókkal.

Nagyvárad, 1944. május 13.

Dr. Gyapay László,
h. polgármester,
légo. vezető.

TÁJÉKOZTATÁS

Nagyvárad thj. város légtalmi szervezetéről

A város közönségének tájékoztatása érdekében a város légtalmi szervezetét és intézményeit a következőkben ismertetem:

I. Légtalmi központ.

A város légtalmi központja a Városháza épületében van elhelyezve. Bejárata a Teleki utca felől.

Telefonszáma: 24—74.

II. Légtalmi alkörzetek

A város hatósági légtalom és az önműködésének megszervezése és működésének irányítása szempontjából 5 alkörzetre van osztva. Ezek a következők:

I. alkörzet: Róm. kat. püspöki palota, Pázmány Péter utca 2.

II. alkörzet: Kir. Itélőtábla, Tisza Kálmán-tér 6.

III. alkörzet: Tüzoltólaktanya, Mezey Mihály utca 9.

IV. alkörzet: Szt. László gimnázium, Bocskay utca. (Ezidőszereint Hadikórház, mint alkörzet nem működik).

V. alkörzet: Templom utcai óvoda, Templom utca.

III. Légtalmi mentőállomások

1. számú: Róm. kat. püspöki palota, telefon 22—88. Pázmány Péter utca 2.

2. számú: Gyermekmenhely, telefon 22—50. Szent József utca 3.

3. számú: Ószi-telepi állami iskola.

4. számú: Állami Kórház, telefon 26—00. Horthy Miklós út 1.

5. számú: Tüzoltólaktanya, telefon 11—55. 11—33. 04—05. Mezey Mihály utca 9.

6. számú: Itélőtábla, telefon 14—36. Tisza Kálmán-tér 6. (A Szt. László gimnáziumban való mentőállomás helyett.)

7. számú: Rhédey-kerti sporttelep.

8. számú: Szőlős-utcai állami népiskola, Szőlős utca.

A Zsidó Kórházban felállított Légo. mentőállomás, — annak másirányú igénybevétele folytán, — megszűnt.

IV. Légtalmi menhelyek

Légo. menhelyek ügyintéző központja Szaniszló utca 5. (Kaszinó), telefon szám 17—27.

a) Olasz (Körös jobbparti) város részben:

1. Ujvárosi Othon, Bémer-tér 4.

2. Kaszinó, Szaniszló utca 5.

3. Kereskedelmi Utazók Egyesülete Rimanóczy utca 8.

4. Pannonia-szálló, Bémer-tér 6.

5. Református Kőr, Rákóczi út 2.

6. Hegyi Kultúrház, Vörösmarty u.

7. Premontrai gimnázium díszterme, Hitler Adolf utca 18. (Átmenetileg a német hadsereg részéről igénybevéve).

8. Katolikus Kőr, Szilágyi Dezső u. 5.

9. Kir. Itélőtábla nagyterme, Tisza Kálmán-tér 6.

10. Kir. Törvényszék nagyterme, Széchenyi-tér 14.

11. Pénzügyigazgatóság nagyterme, Rákóczi ut 35.

b) Ujvárosi (Körös balparti) város részben:

1. Róm. Kat. Legényegylet, Gróf Teleki Pál-utca 9.

2. Ort. Izr. Hitközség hitoktató intézete, Szacsavay utca 37.

3. Nagyvárad Városi Vasut, Sánc-utca.

4. Kéményseprő Othon, Báthory u. 1.

5. Táncterem, Sas-palota, (Brünnerr-féle), Szent László-tér.

6. Ref. Kultúrház, gr. Teleki Pál utca 27.

7. Ipartestület székháza, Mezey Mihály utca 4.

8. Kat. Kultúrház, Mátyás kir. út 75.

V. Nyilvántartó óráhelyek

1. Mussolini-tér 1.: 70 személy részére.

2. Kossuth Lajos utca 11.: 200 személy részére.

3. Szt. László-tér 130 személy részére.

4. Gr. Teleki Pál utca 2. (Városházával szemben): 100 személy részére.

5. Vitéz utca 62. (Állami iskola): 150 személy részére.

6. Bémer-tér 6. (Pannonia-épület): 400 személy részére.

7. Szaniszló utca 2. 70 szem. részére.

8. Horthy Miklós út 1. (Kózkórház): 140 személy részére.

9. Gerliczy utca 14.: 70 szem. részére.

10. Pázmány Péter utca 7. (Kanonok-sor): 200 személy részére.

11. Pray György u. 5. (Szürke nővérek): 150 személy részére.

VI. Légtalmi kutak

1. Rulikovszky-út, (Peca árapasztó mellett).

2. Tüzoltólaktanya udvara. (Mezey Mihály utca 9.).

3. Szent László-tér, (Országzászló mellett).

4. Bémer-tér, (Színház mögött).

5. Széchenyi-tér, (Magyar Nemzeti

Bank előtt.)

6. Velencei állomás, (Méliusz Juhász Péter utca.)

7. Hitler Adolf utca és Szaniszló utca találkozásánál.

8. Ószi-telep, (Klebelberg Kunó és Alkotmány utca találkozásánál).

9. Teleki Pál és Vitéz-utca sarkán.

10. Kózkórház előtt.

11. Mussolini-tér és Kossuth Lajos utca sarkok.

12. Szent István-tér.

13. Szent Margit-tér.

14. Ferenc József-tér.

A légo. kutak oltóvíz céljaira az önműködés részéről is igénybevehetők, úgyintén főzővíz céljaira is. Ivásra csak forralás után tanácsos vizüket használni.

Nagyvárad, 1944. május hó 1.

Dr. Gyapay László s. k.

h. polgármester,

légo. vezető.

Kovács Nagy Pál s. k.

m. kir. rendőrfőtanácsos,

légo. parancsnok.

HIREK A TÖRVÉNYSZÉKRŐL

CSAK KÜLÖN PÉNZÖSSZEGERT AKARTA ALAIRNI A FÖLDELADASI SZERZŐDÉST EGY ZSAROLÓ GAZDA

(Nagyvárad.) Thurzó Lajos szentpéterszegi gazda eladott 3 hold földet G. Balogh Sándorné, Karácsonyi Imréné és Kovács Józsefné falubeli lakosoknak. A vevők fejenkénti kötelezettségét 1700 pengőben állapították meg, azonban írásbeli szerződést egyelőre nem csináltak. A három vevő adott 100 pengő előleget, majd pedig egy 850 pengős és egy 750 pengős fejenkénti részletfizetéssel letörlesztette az öregek a föld árát. Ekkor már szükség volt azonban az írásbeli szerződésre, elmentek

hát Thurzóhoz, hogy írja alá utólagosan a megállapodást.

Thurzó Lajos ekkor kijelentette, hogy azóta, amióta a vásárt megköltötték, mindennek felment az ára, többek között a földnek is és a szerződést csak akkor hajlandó aláírni, ha még fejenként fizetnek neki 1300—1300 pengőt. G. Balogné és Karácsonyiné ki is fizették, Kovácsné azonban feljelentést tett Thurzó Lajos ellen.

A nagyvárad törvényszék tegnap délelőtt tárgyalta az ügyet, ahol az öreg Thurzó család vétésével került a vádlottak padjára. A főtárgyalás adatai alapján azonban megállapították, hogy nem csalásról, hanem 2 rendbeli zsarolásról és egyrendbeli zsarolási kísérletről van szó, ezért az ügyet a vádtanács elé terjesztették.

Döntésre ilyenformán nem került sor, azt majd a vádtanács hozza meg a közeljövőben.

UJABB ITELET A ZSIDÓ LAKASOK FOSZTOGATOINAK ÜGYÉBEN

Nagyvárad, május 13. Már megintuk tegnap, hogy a törvényszék gyorsított eljárással megkezdte a zsidó lakások fosztogatói elleni büntügyi tárgyalását. Tegnap el is hangzott az első ítélet s ma délelőtt újabb tolvajit ítétek el, aki lepecsételt zsidó lakásból vitt el holmikat.

Posán Margit nagyvárad cselédnő Kovács István ceruzagyárosnál volt alkalmazásban és gazdája gettóba való telepítése után a gyáros lakásából 471 darab ceruzát, egy félikabátot és több értékes holmit ellopott. A rendőrség tettenérte, letartóztatta és átkísérte az ügyészségi fogházba. Az egyesbíró jogerős ítélettel 3 hónapi fogházra és háromévi hivatalvesztésre ítélte.

Devernics Istvánné magánlakásértés vétésével vádoltnak került ma délelőtt a nagyvárad törvényszék vádlottak-padjára, miután háziasszonyának bezárt lakásába hatolt és szidalmazta az asszonyt. A bíróság 15 napi fogházra ítélte.

Györki Sándor és ifj. Máthé József szentjánosi lakosok március 9-én betörték Kerecsi Árpád szentjánosi gazda kamarájába s onnan két zsák árpát loptak el. A törvényszék ma délelőtt 1—1 hónapi fogházbüntetéssel sújtotta őket. Az elítéltek fellebbézték.

Egyelőre nem igényelhetők zsidó lakások

Tudomására hozom a város kezesletény lakosságának, hogy a zsidók gettóba telepítésével kapcsolatban megüritült lakások kiutalása iránt egyelőre nem intézkedem. Mivel a lepecsételt zsidó lakásokban még hátramaradt dolgok hatósági leltározása csak a közeljövőben veszi kezdetét s ezen munkálatok végleges befejezéséig nem is állhat módomban semmiféle kiutalás. Utasítást adtam ki arra, hogy lakáskiutalási kérelmet az iktató további intézkedéseimig át sem vehető. Amint a leltározási munkálatok befejezést nyernek és a lakások kiutalása lehetővé válik, ezt külön

hirdetményen fogom a város polgárságával közölni. Megjegyzem, hogy a lakáskiutalásoknál elsősorban azoknak a lakásigényelt fogom annakidején elbírálni, akik ez idő szerint ezükléglakással rendelkeznek. A lakások kiutalása előtt az egyes érdeképviseleti szerveket meg fogom hallgatni. Lakásügyekben tehát nem fogadok s utasítást addtam az egyes ügyosztályoknál arra, hogy ezekben az ügyekben feleket nem fogadhatnak.

Nagyvárad, 1944. május 12.

Dr. Gyapay

h. polgármester.

A gyermekbénulás gyógyítása

A gyermekbénulás kórokozójának kutatását német tudós orvosok már 1908-ban helyes úton folytatták. A későbbi évek is mind nagyobb fényt derítettek erre a betegségre. 1934-ben minden kétséget kizáróan megállapították, hogy a kórokozó egy olyan vírus, amely semmiféle baktérium — tenyésztalajon nem tenyészthető. Ma azonban már az is megállapított nyert, hogy némely vírus-fajta felépítése egy oriamolekulához

hasonló. A gyermekbénulás vírusát először egy kísérleti egeren próbálták izolálni. Közben sikerült a gyermekbénulás igazi vírusát a Siemens-Übermikroszkop segítségével láthatóvá tenni, amely ilyen módon igazolta az orvostudomány kutatásainak korábbi eredményét és a lefolytatott vizsgálatok helyességét. Azóta sikerült a betegség gyógyítása terén komoly haladást elérni.

SPORT

Jobb gólaránnyal a Törekvés ugrott az élre

A Szamovidéki csoport a helyi Törekvés a listavezetője. A nagybányai Petrozsény SE, a MÁV holnapi ellenfele az elmúlt vasárnap 2:1 arányban győzedelmeskedett az eddigi első felett. Mivel a Törekvés 6:1-re győzött, egyforma pontszámmal de jobb gólaránnyal az élre ugrott.

Nem kívánunk most itt azzal foglalkozni, hogy megérdemelte-e az elsőség vagy sem. Nem akarunk a dolgok elébe vágni. Rá akarunk azonban világítani, milyen nagy akarással, elszántsággal, lelkesedéssel kell, hogy harcoljanak a Törekvés játékosok a további még hátralévő 4 mérkőzésen. Ne érezzék magukat „pályolyba” a Törekvés fiúk. Nehezen, de az élre kerültek. Azonban sokkalta nehezebb lesz az elsőséget megtartani, mint ahogy megszerezni sikerült.

Igen könnyen megtörténhetik az, hogy a bajnokság sorsát a gólarány dönti el. Tehát elég egy narancshéj és egy egész évi munkája semmivé válhat.

Egyébként a holnapi labdarugó-

műsor a következőképpen alakult. Dél előtt 9 órakor a Rhédey-kerti pályán Törekvés—BTE kerületi bajnoki. Délután 1 órakor az Erzsébetligeti pályán Törekvés—ÉLE és 3 órakor MÁV—PSE NB. III. bajnoki.

Felkértenek a Törekvés rendezők, hogy reggel fél 9-re a Rhédey-ben, míg délután legkésőbb fél 1 órára az Erzsébetligeti pályán jelenjenek meg.

Cseuz Gyula vezeti az Ujságiró-Színész válogatott labdarugó mérkőzést

Vasárnap délelőtt fél 11 órakor kezdődik a nagy csata

(Nagyvárad.) A Színész—Ujságiró válogatott labdarugó mérkőzése iránt városszerte nagy az érdeklődés. A bombakárosultak javára rendezendő futballcsata levezetését Cseuz Gyula, a NAC közszeretben álló elnöke vállalta magára. Így biztos kezekbe fektették le az izgalmasnak ígérkező jótékony célú mérkőzés irányítását.

A NAC csapata ma délben indul útnak diósgyőri csatájára

(Nagyvárad.) Tegnap számunkban úgy közöltük, hogy a NAC még pénteken éjjel elutazik Diósgyőrbe. Időközben azonban más utazási lehetőség is adódott és így csak délben ülnek vonatra a fiúk. Pesten alszik a csapat és vasárnap reggel az áramvonalas gyorsal indulnak tovább a 11

óraira érkeznek a telt helyre. Az utazás elhalasztásával pénteken délután, még erőnléti edzést is tartott a csapat. Az edzés csak könnyű levezető gyakorlatokból állt és nagy kedvvel végezték a fiúk Vigh Ferenc ifjúsági edző irányítása mellett.

RÁDIÓ

VASÁRNAP, MÁJUS 14.
Budapest I.

- 7.00 Fohász. Szózat. Reggeli zene
- 7.25 Hírek.
- 7.35 Összinté beszéd.
- 8.00 Szórakoztató muzsika.
- 9.00 Zenekari művek.
- 10.00 Egyházi ének és szentbeszéd Mária-remetéről.
- 11.15 Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból.
- 12.20 Székesfővárosi Zenekar.
- 13.45 Időjelzés, hírek.
- 14.00 Művésztalálkozó.
- 15.00 A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata.
- 15.45 Magyar nóták.
- 16.30 Fényes Alice verseket mond.
- 16.40 Liszt: III. rapszódia.
- 16.45 Hírek.
- 17.00 A magyar rádió műsora az országos Gyermekhet alkalmából.
- 17.25 Könnyű zene — könnyű percek.
- 18.50 Hírek.
- 19.00 Cesar Franck: Szonáta.
- 19.35 Hangképek a vasárnap sportjáról.
- 19.55 A német birodalmi rádió műsorából
- 21.20 Magyar filmmuzsika.
- 21.40 Hírek, sport- és löversenyeredmények.
- 22.10 Hírek német nyelven.
- 22.20 Tessék választani.

HÉTFŐ, MÁJUS 15.
Budapest I.

- 8.35 Délelőtti muzsika.
- 10.10 A rádiózenekar műsorából
- 11.10 Kamarazene.
- 11.40 Ispánovits Sándor felolvasása.
- 12.05 Rádiózenekar.
- 13.30 Honvédek üzennek.
- 14.00 Weidinger Ede szalonzenekeara.
- 14.50 Szórakoztató zene.
- 16.00 Nagy Jenő dr. felolvasása.
- 16.25 Tabányi Mihály harmonikaegyüttese

- 17.00 Torinói EIAR zenekar.
- 17.10 A Közellátásügyi minisztérium előadássorozata.
- 17.25 Magyar zeneszerzők felőrája.
- 17.55 Ignácz Rózsa elbeszélése.
- 18.10 Nótafáink virágai.
- 19.00 A mi vendégeink.
- 20.10 Bolsevistaellenes kiállítás Kassán.
- 20.25 Szívek muzsikája.
- 22.20 Könnyű dallamok.
- 22.40 Azurkék égbolt alatt.
- 23.25 Tánccoló billentyűk.

KEDD, MÁJUS 16.
Budapest I.

- 8.35 Délelőtti muzsika.
- 10.10 Szórakoztató zene.
- 11.10 A rádiózenekar műsorából.
- 11.40 Kovács Endre előadása Ersekútvárról.
- 12.05 A Budapest Honvéd Őrszázalaj zenekara.
- 13.30 Honvédek üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Horváth Dudás József cigányzenekara.
- 14.50 Művésztalálkozó.
- 15.15 Római polgárok városa Óbudán.
- 16.00 Gyermekdélután.
- 17.00 Részlet a Filharmoniai Társaság tagjaiból alakult kamaragyüttes április 12-iki hangversenyéből.
- 17.10 Magyarok a vártán.
- 17.20 Elek Ica dalokat énekel.
- 17.35 Vajthó László előadása.
- 18.00 Balázs nóták.
- 18.15 A honvédelmi minisztérium csoportfőnökségének közleménye.
- 18.30 Roósz Emil szalonzgyüttese.
- 19.00 A könnyű zene mesterei.
- 19.30 A müncheni Filharmonikusok Budapest.
- 20.10 Bosnyák Zoltán dr. előadása.
- 20.25 Magyar-német katonadóra.
- 21.25 Filmdalok.
- 22.20 Beethoven-művek.

Pályázat a budapesti Operaház zenekarába való felvételre

A M. kir. Operaház igazgatósága pályázatot hirdet az üresedésben lévő zenekari tagsági helyek betöltése céljából a hegedű, mélyhegedű, gordonka és oboa szőlammal. A próbajáték ideje június 15-én és 16-án délelőtt 10 óra. Kötelező mű a hegedűnél Bach E-dúr koncertje, a gordonkánál Saint Saens gordonkakonzertje, a mélyhegedűnél és az oboánál szabadon választott versenymű vagy előadási darab, továbbá a helyszínen kijelölt operarészletek. A pályázaton csak 35. életévüket be nem töltött magyar állampolgárok vehetnek részt, akik az előzetes jelentkezéskor (hétköznapokon délelőtt 10 órától 1 emelet) igazolni tartoznak még művészi és iskolai végzettségüket, eddigi működésüket, esetleges kamarai tagságukat, katonai szolgálatukat és kerecsényi származásukat.

Kivegeztek a rablógyilkos Kolompár Andrást. Kecskemétről jelentik: (MTI) Kolompár András 43 éves rovtomtu peksegedet, aki a mult év augusztus 19-én éjszaka álmában meggyilkolta és kirabolta Berente János farkácsi gazdálkodót, a kecskeméti rögtönítelő bíróság halálra ítélte. Kolompár kegyelmi kérelmére ma érkezett meg az elutasító válasz. Az általam ítéletvégrehajtó a kecskeméti törvényszék udvarán csütörtökön végrehajtotta Kolompár Andráson a halálos ítéletet.

Svédországban demagnetizáló állomást létesítettek. A svéd tengerészeti hatóságok képviselőiből alakult bizottság, amely az ország különböző kikötőit felkereste, azt javasolta, hogy Karlshamban, Svédország déli részén létesítsenek demagnetizáló állomást. A költségek, mintegy 1.2 millió svéd koronára fognak rugni. (TEK).

APRÓHIRDETÉSEK

Adós-vétel

Boros hordókat megvételre keresünk. Címet a kiadóba kérünk. 963
Használt téglát megvételre keresünk. Cím a kiadóban. 962
Alig használt mély fehér steppelt gyermekkosci eladó. Michelangelo-u. 6. 981

Különféle

Fertőtlenítést, potoska, mely és mtn. dennemű fergék irtását 38 évj gyakorlattal vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27-56. 313
Paragázzal poloskát, molyt, petét mindenből felelősséggel irtja, Csutorás, Szilágyi-utca 7. Telefon 14-21. 664
Varrógépjávitás egy évi felelősséggel Jakab műszerésznél, Kossuth-u. 5. Telefon 23-30.

A divatos fűző elegáns vonalvezetése biztos alapja a modern toalettnek és az alaknak természetes báját kölcsönöz. Rendeljen valódi, jó anyagból a kiváló specialista:

Kováts Sándornénál
Szent Gellért-u. 10. Repülő hídán át.

Kötők, horgolók, ócska szvettereket javítok, átalakítok, gyermekruhákat is. Harisnyát régi szárból fejelek. Bodáné kézimunkázlete, Kossuth-u. 18. 968

Könyvelést, lelevelezést, ellenőrzést, adómerleg felülvizsgálását, könyvszakértői munkákat vállal — szépírásu, jószámoló ifjúságot — kiképez, gyakoronokul foglalkoztat, állásba ajánl (kereskedelmisták előnyben)

R--A--CZ MIKLÓS
szakiroda, Ritoók-utca 55. 990

Menyasszony és koszorusleány művirág fejdiszek és kézcisokrok. Ezüst- és aranylakodalmakra csokrok és kosarak olcsón, szép kivitelben megrendelhetők. Ruhákra virágok raktáron, azonkívül hozott anyagokból is olcsón készülnek. Karácsonyi püspök-u. 52. (Erzsébetligeti sportpályánál.)

Valódi bőr erszények készítése szép, jó, olcsó. Kofferek, retikülök, aktatáskák, stb. szakszerű javítása a mesternél. Kugler, Alapi-u. 6. 992

Allást nyee

Pusztára keresek jólfőző szakácsnőt, május 15-re. Konyhaleány van. Jelentkezés Schlauch-tér 15. 982

Pozitív-negatív retusort (-nőt), csakis elsőrangú munkást azonnalra fölveszek. Major György, Rákóczi-út 13. 977

Egy sofört és egy kovácsot keres a Vegyi és Élelmiszeripari r. t., Anyos Pál-u. 2-6. 979

Önálló varrólányokat, kézi- és tanuló lányokat fölvesz Fiedler szalon, Szilágyi Dezső-u. 12. 980

Étkezdébe bajárónőt fölveszek. Jelentkezni délelőtt 11-ig, délután 3-5-ig. Pável-u. 8. 978

Mérlegképes könyvelőt, irodai gyakorlattal, Hinz könyveléshez keres gyárvalalat. Cím a kiadóban. 970

Németül tudó VIII. gimnáziumi tanuló gépirással állást keres. Hitler-u. 59. 989

Jóházból való fiut tanulónak fölveszek. Gerhardt szabóság, Rákóczi-út 7. 988

Ügyes varrólányokat és tanulókat fölvesz Fiedler szalon, Szilágyi Dezső-u. 12.

Főzni tudó, megbízható mindenest keres a Sas gyógyszerár, Ermihályfalvára. 986

Fiatal kifutó fiut fölvesz Oszttás és Tsa, Rákóczi-ut 1. 985

Nevelőnt, lehetőleg németül is beszélőt azonnalra fölveszek. Cím a kiadóban. 984

Allást keres.

Tisztviselőnt többévi irodai gyakorlattal, kezdő gépirással, állást keres. Címet a kiadóba kér. 937

Oktatás

Német nyelvet tanít urinó, ebéd koszt ellenében. Piros Beláné, Sztaroveszky-u. 12. szám 931

Orvosi asszisztensnő 9 évi gyakorlattal állást keres. Címet a kiadóba kérek. 991

Elveszett

Elveszett borítékban Landauer Antal névre kiállított több irat. — Beesületes megtaláló juttassa el Flórián-u. 20. jutalmat kap. 983

KIADÓTULAJDONOS:
szent László-nyomda R. T.

A szerkesztésért felel: Dr. Paál Árpád
főszerkesztő

kiadást vezeti: Dr. Virág Jeromos
Szent László-nyomda R. T.
1944. máj. 13.

Készült a Szent László-nyomda r. t. hárforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 12. szám